

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. OKTÓBER 7.
VIII. évfolyam, 265. szám.

Szombat

Háborút vagy békét jelent-e Hitler kancellár mai beszéde?

Saraciloglu és Molotov ma tovább tárgyalnak — Óvatosságra int az angol sajtó — Moszkva újabb követelésekkel nyugtalanítja Litvániát — Rendelet törvény a cseh légő megszervezéséről — Angol, francia, német hadszíntéri jelentések

(BERLIN.) (DNB) Hitler vezér és kancellár ma délelőtt megtartandó beszéde iránt soha nem tapasztalt érdeklődés nyilvánul meg a világ valamennyi államában, ami érthető is, mert alig van nemzete a földnek, amely a háború tovább folytatása nem érintene. A német lapok érthetően tartózkodnak az előzetes találgatásoktól, de annyit valamennyien megjegyeznek, hogy a Führer fel fogja sorolni mindazokat a kivánságokat, amelyek teljesítéséhez a Harmadik Birodalom ragaszkodni kénytelen. A lapok azt is megjegyzik, hogy a kancellár pontosan körvonalazza terveit Lengyelországgal kapcsolatban és biztosra veszik, hogy kielégítő megoldást fog találni, amely igazságosan a lengyel nemzetnek juttatja az általa lakott területeket. A Völkischer Beobachter azt írja, hogy

tévedés lenne azt gondolni, hogy a német nép ellensége a lengyelnek és nem becsülné meg kiváló harci erényeit. Az is helytelen lenne, ha valaki azt hinné, hogy a Harmadik Birodalom a lengyel nemzet ellen indított háborút. A német csapatok csak a volt vezetők ellen indultak harcra és megbecsülték az ellenfelet, mert közöttük alig találtak a vezetők közül valakit. Hogy Hitler kancellár mennyire becsülte a lengyel népet és annak volt vezérét, Pilsudszkyt, kitűnik abból is, hogy Varsóban meglátogatta a házat, ahol élt és ahol meghalt és mélyszégyes részvétellel adózott emlékének dolgozószobájában.

Az „Angriff” megjegyzi, hogy a Führer beszéde olyan lesz, amelyre csak „igen” vagy „nem” lehet majd válaszolni, míg az „Essener Nationalzeitung” nevétségnek minősíti a nyugati sajtó azon állításait, hogy a kancellár „féllemben” nem fog határozott kivánságokkal fellépni.

A beszédet majdnem minden európai, északamerikai és délamerikai állomás közvetíteni fogja. Ezenkívül még az is igazolja az általános érdeklődést, hogy a nemzetközi sajtó is ugyiszólván kivétel nélkül ezzel az eseménnyel foglalkozik. Az angol lapok azt írják, hogy a brit kormány, amint Halifax lord a felsőházban kijelentette,

tanulmányozni fogja az esetleg közölt békefeltételeket és meg fogja tenni rájuk észrevételeit. A francia lapok idézik Daladier miniszterelnökön szavait, hogy

a francia nép teljesen egységes Nagybritanniával és nem hajlandó külön tevékenységekre, csillogtásának előtte bármilyen ígéretet is. Itália sajtója figyelmezteti a demokáciákat, hogy

kisérjék figyelemmel Hitler szavait és igyekezzenek megoldást találni a rettenetes háború elkerülésére, annál is inkább, mert Németországnak sikerült kivívnia azt a mérhetetlen előnyt, hogy csapatait nem kell már két részre osztania.

Igen nagy figyelmet szentelnek a beszédnek a görög, bolgár és jugoszláv lapok is, amelyek sorsdöntőnek minősítik a mai napot. A „Vreme” megjegyzi, hogy

a német kormány meg tesz minden elképzelhető, hogy magát minden eshetőségre biztosítsa. Így delegációt menez Moszkvába a gazdasági szoros együttműködés biztosítására. Itt — a lap szerint — külön figyelmet érdemel az a körülmény, hogy a delegáció tagjai között közlekedésügyi szakértők is lesznek. Megindultak a német-dán és a német-svéd kereskedelmi tár-

Daladier beszédének dicsérete

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas távirati iroda jelentése szerint azok a személyek, akik meghallgatták Daladier francia miniszterelnöknek a külügyi bizottságban elmondott beszámolóját, egyhangulag dicsérettel emlékeznek meg arról a fenséges beszédéről, amelyet tartott. Daladier a jelenlegi nemzetközi helyzetnek egyetlen pontját sem hagyta tisztázatlanul és félreérthetetlen világossággal megjelölte Anglia és Franciaország háborús céljait. A miniszterelnök most még jobban hangsúlyozta Franciaországnak a háború kérdésében való teljes szolidaritását Angliával és ennek a két hatalomnak rendíthetetlen közös akaratát, amely szerint nem tűrik tovább azt a bizonytalan helyzetet, amely a nemzeti szocialista Németország támadó és uralmi lelkületéből fakadt. A külügyi bizottság összes tagjai — politikai pártállásukra való tekintet nélkül — teljes összhangban osztották Daladier álláspontját, amely szerint: „Franciaország nem fogadhat el fegyverszünetet két támadás között”, hanem olyan tartós békét akar, amely az összes nemzetek részére és így a francia nemzet részére is megeremti a tökéletes biztonságot. A francia kormány eddig semmiféle olyan békejavaslatot

nyújtott, amelyeknek céljuk a Harmadik Birodalomnak nyersanyagokkal való ellátása, amely ha sikerül, úgy Berlinnek nincs mit félnie a hosszú háborútól.

Igen nagy horderejűnek minősítik Hitler kancellár mai szavait a délamerikai lapok is. Különös figyelem illeti meg itt az argentinai sajtót, amely igazságos békét és a Falkland szigetek visszacsatolását követeli. A brazil lapok szerint feltétlenül megfontolközöba ejt mindenkit az a körülmény, hogy

a nyugati hadszíntéren eddig ugynevezett „háborútlan háború” folyt, amely azonban könnyen katasztrófális lehet, ha a nagyhatalmak nem találnak megfelelő alapot a tárgyalások megkezdésére. Délamerika — írják az ujságok — igyekszik pártatlan, de sajnálkozó szemlélője lenni annak, hogy az óvilág a saját romlását készíti elő.

Az északamerikai sajtó ugyiszólván kivétel nélkül a nyugati hatalmak mellett foglal állást. Elítéli az egyes államok, úgy mint Abesszínia, Ausztria, Csehszlovákia, Albánia és Lengyelország eltűntetését. Ennek az állapotnak véget kell vetni — mondja a „Newyork Herald Tribune” — mert különben az emberiség nem fog kifogyni a meglepetésekből.

Az európai semlegesek is sorsdöntőnek jelzik az elkövetkező idöket. A „Berlingske Tidende” két pontot állít fel, amelyen minden áll, vagy bukik és pedig:

1. Vajjon fog-e kellő mérsékletet mutatni a Harmadik Birodalom kormánya?

2. Vajjon lesz-e kellő megértés a londoni és párisi politikai körökben? Ha igen, úgy az emberiségre boldogabb napok várhatnak — állapítja meg a lap.

nem kapott, amely megfelelne ennek a meghatározásnak és feltételnek. Daladier hatalmas dicsérettel, valóságos imádattal fejezte be beszédét, melyben elismerését fejezte ki a francia hadsereg kitűnő magatartása és szelleme fellett, annak ellenére, hogy ezt a hadsereget ebben az évben már harmadszor mozgósították.

A DAILY TELEGRAPH AZ IDŐSZERŰTLEN BÉKEAJÁNLATOK ELLEN

(LONDON.) (Rador.) A Daily Telegraph annak a helytelenítő véleményének ad kifejezést, hogy az angol törvényhozás házában idöszertlen sugalmazások hangzottak el a békeajánlatok kal kapcsolatban. A lap szerint ezek az ösztönzések a német propaganda érdekeit szolgálják.

A lap kifejti, hogy nincs semmi kétség és jel az iránt, hogy a békejavaslatot elfogadható megszövegezésben terjeszti kelö. Megállapítja azt is, hogy a békejavaslat elbírálásánál két alap- és létfeltételt kell figyelembe venni:

1. Bármennyire is ünnepléses legyen Hitler kancellár és a jelenlegi nemzeti szocialista kormányzat képviselőinek ígérete, a szövetséges hatalmak nem bízhatnak abban.

2. Európa addig nem örvendhet békének és biztonságnak, amíg a hitlerista rendszer tart Németországban.

— Ellenfeleink — írja tovább a lap — azzal vádolnak meg minket, hogy Anglia saját érdekeiért harcol. Eppen olyan mértékben, amennyiben ez igaz, ez a megállapítás nem szemrehányás ellenünk, hanem ellenkezőleg dicséret, miután Anglia érdekei szorosan egybeesnek a többi államok érdekeivel is, azokéval az államokéval, amelyek a szabadság védelmezői. Ezek a megállapítások csak emelik azoknak az áldozatoknak az értékét és nemesítik azt a célt, amelyekért Anglia küzd — fejezi be cikkét a lap. A Daily Telegraph a legkomolyabb konzervatív lapok egyik.

NÉMET VÁLASZ

(BERLIN.) (Rador.) A Frankfurter Zeitung utalva arra a közömbösségre, amellyel Anglia viseltetik mindennemű béketörekvéssel szemben, a következőket írja:

A Közép-Európában történt események tökéletesen felborították a helyzetet. Anglia azonban még mindig nem mutatja azt a szélesebb látókört, amely lyel meg is értené ezt a helyzetet. Az angol államférfiak eszméit saját ridegségük jellemzi a legjobban, képzelőtehetségüknek a hiánya pedig egyike a legnagyobbaknak és a legveszedelmesebbeknek az összes hibáik között. Az angolok nem értik meg, hogy mi történt és mi folyt le az 1919. évi november 11-ike óta. Ök még mindig ennek a régi felfogásnak az alapján állanak, amely abban az időben sikert és eredményt hozott részükre. Nem veszik észre, hogy ez koncepció és felfogás már régen idöszertlenné vált. Maga London sem folytathat eredményes politikát, ha elvonatkoztatja magát a realitás tényektől. Egyike a tények legjelentősebbikének, hogy Európa közepén most olyan hatalmas nép létezik, amely először egyesült évszázadok óta, szabadon a kelet felé, hatalmasan uralkodva, de szilárdan elhatározottan arra is, hogy nem kívánja megsérteni a tőle nyugatra élő nemzetek életjogait, de eltökélve arra is, hogy minden erővel megvédi a maga életlehetőségeit és alapvető jogait. Az angolok részére mindez ujdonság és ha rövidesen nem fognak számolni ezzel a ténnyel, úgy az új csalódásban lesz részük, azokon a csaldódásokon keresztül, amelyeket az utóbbi időben elszenvedni voltak kénytelenek.

AMERIKAI TÁBORNOK AZ ANGOL CÉLKITÜZÉSEKRŐL

(NEWYORK.) (Rador.) A DNB német távirati iroda közli a következőket: „A Newyork World Telegram című lap cikket közöl Johnson tábornok, a kiváló köziró tollából azokról a célokról, amelyeket Anglia a jelenlegi háborúban el akart érni. „Ezek a célok — írja a tábornok — Churchill és a többi angol vezető politikusok szerint — a jelenlegi német nemzeti szocializmus szétrombolását akarják. A tábornok felteszi a kérdést: Azok a tárgyilagos szemlélők, akiknek nincsen semmi kapcsolatuk a háborúval, joggal kérdezhetik: mikor, hol és hogyan akarja Anglia azt a háborút befejezni, amelyet egy ilyen cél megvalósítása érdekében folytat. Vajjon Anglia a német nemzeti szocializ-

mus szervezetét, vagy kormányzati rendszerét akarja-e megsemmisíteni? Ehhez a két kérdéshez sem Angliának, sem pedig az Északamerikai Egyesült Államoknak nincsen semmi közük. Ha Anglia csak ennek a célnak érdekében kéri Amerika segítségét, úgy a legheylessebb, ha Amerika már most teljesen távol tartja magát a háborútól. Alapjában véve Anglia részéről a háborúnak a célja imperialista. Az észszerűség azt kívánja, hogy Anglia terjessze ki figyelmét és felfogását a nemzeti szocializmusról a távolkeleti japán politikájára. Olaszország politikájára és Moszkva politikájára is. Ha Angliának és Franciaországnak valóban sikerülne szétrombolni ilyen értelemben a nemzeti szocializmust, úgy szét kell rombolnia mindazt, ami a Rajnától Keletre egészen a Tiberisig terjed. Ehhez az eszméhez és elgondoláshoz azonban semmiesetre sem igényelheti az Északamerikai Egyesült Államok támogatását, mert Amerikának távol kell tartania magát az európai háborútól, amelyhez az új világörökségnek semmiféle érdeke nem fűződik.

NÉMET CÁFOLAT

(BERLIN.) (Rador.) A DNB német távirati iroda közli a következőket: „Az angol légügyi minisztérium több ízben közölte, hogy az angol repülőgépek október 2-ről október 3-ára virradó éjjel röpiratokat dobtak le Berlin és Postdam fölött. A német légügyi és haderő parancsnoka ezzel szemben kijelenti, hogy sem az említett éjszaka, sem pedig más alkalommal ellenséges repülőgépek nem repültek át a két német város felett s következésképpen semmiféle röpcédulákat sem dobhattak le.“

VON PAPAN TÁRGYALTA A TÖRÖK MINISZTERELNÖKKEL

(ANKARA.) (Rador.) A Stefani olasz távirati iroda jelenti a következőket: Von Papent, Németország törökországi nagykövétét tegnap kihallgatáson fogadta Tefik Saydan török miniszterelnök, aki a jelenleg Moszkvában tárgyaló Saracioglu török külügyminiszter tárcájának vezetését is ellátta.

KÖZVETÍTŐ SZEREPRE KÉRTÉK FEL ROOSEVELTET

(WASHINGTON.) (Rador.) Johnson demokrata szenátor a szenátus ülésén felkérte Rooseveltet, az Északamerikai Egyesült Államok elnökét, hogy az európai háború ügyében vegye át a közvetítő és kezdeményező szerepét. A javaslatot a szenátus külügyi bizottsága elé terjesztik, amely a külön e célból megtartandó ülésen fogja a nagyjelentőségű javaslatot letárgyalni.

NÉMET TENGHERÉSZEK BRAVURJA

(DUBLIN.) (Rador.) A Diamantis görög hajó legénységét, amely hajót német tengeralattjáró súlyozott el, ugyanez a német tengeralattjáró szállította partra. Szerdán este körülbelül 6 óra tájban, az irországi partok örei és vármerei, akik a Dingle öbölben teljesítették felügyeleti szolgálatot — amely öböl teljesen forgalom nélküli — nagy csodálkozással látták, hogy a part közelében hirtelen felbukkan a vízből egy tengeralattjáró hajó, fölnyitja fedelét és több idegen tengerész sietve elhagyja a hajót. A tengerészek szemmelláthatólag idegesen siettek az öböl partja felé. Az ir folyamörök és vármörök futólépésben igyekeztek a partraszállás helye felé, hogy a tengeralattjárót foglyul ejtsék. A hajó azonban, amely egész a part közelében, a homokos sekély vízben kötött ki, hirtelen mozdulattal a mélyebb vizek felé vette irányát s mire az ir folyamörök megérkeztek, már alá is bukott a tenger mélyére. A partra tett görög hajó matrózai mesélték később el, hogy hajójukat német tengeralattjáró súlyozta el és ugyanezen hajó tette őket Irországnak partra.

NÉMET „ZSEBCIRKÁLÓK” MUNKÁBAN

(PÁRIS.) (Rador.) A La Figaro című francia lap, boncolgatva az angol tengerészeti vezetők nyilatkozatát, arra a megállapításra jut, hogy az a hajó, amely a déli Atlanti óceánon megtámadta a Clement nevű gőzöst, valószínűleg a „Scheer” nevű német „zsebcirkáló” volt. A támadó hajó tehát egyike

volt azoknak a német „zsebcirkálóknak”, amelyeket a német birodalom hajózárai tíz évvel ezelőtt két másik hasonló kisméretű, de rendkívül erősen felfegyverzett cirkáló hajóval együtt bocsátottak vízre. Ennek a két másik hajónak a neve „Deutschland” és „Spee admiralis”. Ezek a „zsebcirkáló” egyenként tízezer tonnások, hat darab 28 centiméteres ágyúval felszerel-

„Ha Anglia betartja az egyezményt”

(LONDON.) (Rador.) A DNB német távirati iroda közli a következőket: „Butler államtitkár kijelentette az alsóház ülésén, hogy a német kormány volt az, amely a londoni svájci követ útján értesítette Anglia kormányát, hogy Németország teljes mértékben tiszteletben fogja tartani az 1925. évi genfi nemzetközi megegyezést, amely eltiltja a mérgező gázoknak és a fertőző baktériumoknak a háborúban való használatát. Németország a maga részéről továbbra is tiszteletben kívánja tartani ezt a nemzetközi megállapodást, ha és amennyiben az angol kormány, illetve az angol hadsereg is kötelezi magát a tilalmi rendelkezés nemzetközi megállapodás pontos betartására.”

AMERIKAI HAJÓRAJ INDULT UTNAK

(SANTIAGO.) (Rador.) A Kaliforniaiban levő Santiagoból csütörtökön elindult 20 ezer tiszt és tengerész az amerikai hadiflotta egységeiből a Hawaii-szigetek felé. A sziget felé haladó amerikai hajóhad 29 hadihajóból áll és parancsnoka Adolphus Andrews ellen-tengernagy. A hajóhadban résztvesz egy repülőgépanyahajó is, hét nehéz és könnyű cirkáló, 18 torpedóromboló, 4 aknaelhárító hajó. A repülőgépanyahajón négy vadász légitárs repülőgépei vannak, továbbá felderítő és bombavető gépek.

NÉMET HIVATALOS JELENTÉS

(BERLIN.) (Rador.) A DNB német távirati iroda közli a fővezéri hadiszállás következő jelentését: „Keleten folytatódik a megtisztítás munkája, mely most már a Visztulától keletre halad előre Nyugaton mérsékelt tűzérési tevékenység és kisebb felderítő szolgálat.”

OLASZ VÉLEMÉNY A HELYZETRŐL

(MILANÓ.) (Rador.) A DNB jelenté-

tek, gyorsaságuk 26 tengeri csomó sebességgel haladnak óránként, hatóerejük igen nagy. Már a háború kitörése előtt biztosra vették, hogy ez a három kis cirkáló élénk tevékenységet fog kifejteni és most a „Scheer” admirálisról elnevezett hajónak az Atlanti óceán déli részén történő megjelenése teljes mértékben igazolta is ezt a korábbi feltevést.

se szerint a fasiszta tanács október hó 3-án megtartott üléséről szóló lapjelentések szerint a tárgyalások során megállapították, hogy az angol nép már kezdetől fogva a háború ellenzője volt. Ez az ellenzés most még nagyobb, mint kezdetben volt. Nem szabad téves következtetéseket levonni abból a tényből, hogy Churchill és Eden is — akik a háború legelszántabb hívei — tagjai a jelenlegi angol kormánynak, mert az 1918. év óta mostanig sok minden körülmény megváltozott. Az a szövetségi biztonság, amelyre Anglia a keleten számított, ma már nem létezik. A háború most már csak egyetlen arcvonalon folyhat, amelyen Németország kétségtelenül sebezhető, úgy szárazföldi vonatkozásban, mint pedig tengeren és a levegőben. A jövő sorsa a semleges államok kezében van, akik ma többségben vannak. Könnyen megérthető még a felületes szemlélő részére is, hogy a francia nép nem fog Németország ellen háborút folytatni oly okokból, amelyek őt közvetlenül nem érdeklik. Annál is inkább, mert tudatában van annak, hogy Németország szétrombolása csak olyan álom, amely soha nem valósítható meg. Alapvetően hibás az a felfogás, amely azt hiszi, hogy a hosszú háborúval Németország erőit kapitulációra lehet bírni. Az olasz lapok végül megállapítják, hogy eddig nem történt semmi más, mint helyreállították a versaillesi békeszerződések igazságtalanságait.

NÉMET BIZOTTSÁG UTAZIK MOSZKVÁBA

(BERLIN.) (Rador.) A jövő szombaton német kormánybizottság utazik Moszkvába. A bizottság elnöke és vezetője Schnurre miniszter lesz, tagjai pedig 12 gazdasági és közlekedésügyi szakértő.

A török-orosz megegyezés

(ANKARA.) (Havas.) Moszkvából érkező jelentések szerint Saracioglu és Molotov külügyi népbiztos között ma kerül sor az újabb megbeszélésekre. A török kormány ugyanis Molotov külügyi népbiztos javaslatára ellenjavaslatokkal felelt, amelyeket a Krenl külügyi szakértői tegnap tanulmányoztak át. Ankara politikai köreiből nem tagadják, hogy

a megegyezés tekintetében vártanul nehézségek léptek fel, amelyeket a Szovjet számára kedvezően alakult külpolitikai és katonai helyzet okozott. Mindazonáltal remélik, hogy a tárgyalások kedvező eredményre fognak vezetni. Az olasz sajtó szerint

ezek a nehézségek nem könnyen küszöbölhetők ki, mert Moszkva ugyanolyan lehetőségekre számít, mint amintöket a Balti-tenger partján elért. Elsősorban biztos kiutat kíván flottája számára a Fekete-tenger felől és bizonyos támpontokat, amelyek ezt biztosítják.

A német lapok azt írják, hogy

Saracioglu-nak egyre nagyobb nehézségeket okoz az orosz-török és brit-francia-török szerződéses összhangba hozatala és ezt csak úgy érheti el, ha lehetővé teszi Ankara számára a teljes semlegesítést.

A francia sajtó úgy véli, hogy aggodalomra adhat okot az a körülmény, hogy Saracioglu már két hete időzik Moszkvában. Igaz, hogy ezt a közben beállott politikai szükségszerűség hozta magával.

Ugyanakkor az angol lapok meglepődéssel közlik, hogy

a Londonban tartózkodó török katonai misszió tárgyalásai kedvező mederben haladnak előre, olyannyira, hogy remélni lehet, hogy a Moszkvában tárgyaló török külügyminiszter megbízatása sikerrel fog járni.

Erre vonatkozólag a Reuter közli, hogy a török katonai küldöttséget tegnap a brit kormány diszében látta vendégül, amelyen azonban pohárköszöntők nem hangzottak el.

MEGSZERVEZIK A CSEH LÉGIŐT

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint Daladier francia miniszterelnök és Osuski Csehszlovákia volt párisi követe kedden aláírták azt a rendelet törvényt, amelynek értelmében a Franciaországban élő csehekől megszervezik a cseh légiőt.

TÖRÖK KATONAI KÜLDÖTT-SÉG TÁRGYALÁSA LONDONBAN

(LONDON.) (Rador.) A török katonai küldöttség tagjai csütörtökön folytatták tanácskozásait az angol hadügyminisztérium megbízottaival és a többi minisztériumok képviselőivel. Délben az angol kormány ebédet adott a török vendégek tszletére.

SZÜNETEL MINDEN HADITEVÉKENYSÉG

(PÁRIS.) (Rador.) A rendkívül kedvezőtlen időjárás következtében a nyugati hadszíntéren két nap óta szünetel minden tevékenység, még pedig nemcsak a szárazföldi csapatok részéről, hanem a tüzérség és léghaderő részéről is. A kedvezőtlen időjárás és légköri viszonyok miatt még a felderítő szolgálat is teljesen szünetel, ami pedig a légi

haderők elsőrendű feladata volna — állapítja meg a Havas távirati iroda katonai szakértője.

AZ ANKARAI UTASÍTÁSOK

(MOSZKVA.) (Rador.) A DNB német távirati iroda tudósítja, hogy a szerdai napon a Moszkvában tárgyaló török bizottság és Saracioglu külügyminiszter megkapta az ankarai kormánytól azokat az utasításokat, amelyekre vártak az október 2-án terjesztett tárgyalások óta. A csütörtöki napon Saracioglu török külügyminiszter az orosz-szovjet több vezető egyéniségével folytatott hosszú eszmecsere-t.

GÖRÖG HAJÓT SÜLYESZTETT EL A NÉMET BUVÁRHAJÓ

(DUBLIN.) (Rador.) A Diamantis nevű görög hajót német tengeralattjáró hatvan tengeri mérföldre az angol szigetcsoporthoz előtt elsúlyozta. A hajó 28 főből álló legénységét megmentették és Irországnak partraszállították.

A görög hajó személyzetének tagjai elmondották, hogy 36 óra hosszat töltötték a német tengeralattjárón és hogy a németek igen udvariasan bántak velük.

PILSUDSZKYNÉ VARSÓ BOMBÁZÁSÁRÓL

(LONDON.) (Rador.) Pilsudszky, az elhunyt lengyel marsall özvegye nyilatkozatot adott a sajtónak. Ebben kijelentette, hogy szeptember 5-ig Varsóban tartózkodott és szemtanúja volt annak a bombázásnak, amelyet a lengyel főváros eddig az időpontig elszenvedett. A marsall özvegye nagy elismeréssel nyilatkozott a lengyel hadsereg vitézségéről, de különösen a lengyel nők elszánt bátorságáról és hősiességéről, amelyben Varsó védelmében tevékenyen résztvettek.

AMI EDDIG MÉG NEM TÖRTÉNT MEG

(PÁRIS.) (Rador.) A csütörtöki francia lapok hangsúlyozzák annak az elhárító bizottságnak a jelentőségét, amely Anglia és Franciaország magatartását jellemzi és amely Chamberlain és Daladier beszédéből kicsengett. Boncolgatva az általános helyzetet Kerillis jobb oldali francia újságíró, az L'Epoque című lapban azt írja, hogy különösen nagy jelentőségű Daladiernek az a magatartása, amellyel a német propagandátörökéseit — hogy Franciaországot elválassza Angliától — visszautasította, Daladier a legnagyobb elismeréssel emlekezett meg arról az értékes támogatásról és áldozatkészségről, amelyet Anglia Franciaországot segített. Végezni kell azokkal, akik az elmúlt évben már kapitulálni akartak, mert Anglia most sem hajlandó — amikor már az események messze kibontakoztak — feladni eredeti álláspontját. A Petit Parisien teljes mértékben helyesli Daladier háborús célkitűzéseit: az állandó biztonság helyzetét és érzetét megteremtteni Európában, biztosítani a hosszú békét. A kormányelnök kijelentette azt is, hogy összehívja a parlamentet abban az esetben, ha komoly békeajánlat érkezik. Olyan ajánlat, amely tartós biztosítékokat kínál és konkrétumokat tartalmaz. Ez azonban eddig még nem történt meg.

„MINDEN INDOK MEG VAN...”

(LONDON.) (Rador.) Az angol tájékoztató minisztérium közli: „Minden indok meg van arra, hogy elhagyjuk, miszerint eddig megsemmisült azoknak a német tengeralattjáróknak a fele, amelyek a háború kitörése óta az Atlanti óceánon tevékenykedtek.”

BELGIUMI LENGYEL BÁNYÁSZOK A LENGYEL LÉGIÓBAN

(BRÜSSZEL.) (Rador.) A Stefani olasz távirati iroda jelenti, hogy néhány nap óta azokat a lengyel alattvalókat, akik Belgiumban tartózkodnak, Franciaországba hívják, hogy legyenek tagjai annak a lengyel hadseregnek, amelyet most Franciaországban szerveznek meg. Körülbelül 10 ezer lengyel bányász, akik a belgiumi szénbányákban dolgoztak, hagyta el eddigi munkahelyét és jelentkezett a franciaországi lengyel hadseregben.

ELŐVIGYÁZATRA INT A
BRIT SAJTÓ

(LONDON.) (Reuter.) Az angol lapok tekintettel Hitler kancellár mai beszédére, elővigyázatra intik a brit kormányt. A „Daily Telegraph and Morning Post“ azt írja, hogy

az ellenféllel való megegyezés a két szerződő fél közötti újabb összetűzésre vezet, ha a megállapodást kellő biztosítékok nem kísérik.

A „Daily Express“ viszont azt jósolja, hogy

a jelenlegi harc győztese az lesz, aki a blokádharcban győzni fog. Ezért a brit kormánynak még az esetleges tárgyalások folyamata alatt is szigoritania kell a tengeri rendszabályokat.

DALADIER TÁRGYALÁSAI

(PÁRIS.) (Havas.) Daladier miniszterelnök tegnap hosszabb megbeszélést folytatott Gamelin tábornok, vezérkari főnökkel, a francia haderők főparancsnokával. A megbeszélésről nem adtak ki jelentést, de tudni vélik, hogy Gamelin a hadihelyzetet és a hadsereg magatartását ismertette a miniszterelnökkel, aki a hadügyl tárca birtokosa is.

ÁLLANDÓ IZGALOMBAN
A LITVÁN KÖZVÉLEMÉNY

(KAUNAS.) (Havas.) A kaunasi Havas munkatársa közli, hogy a litván kormány tegnapelőtt estétől tegnap reggelig állandó tanácskozást folytatott, amelyről nem adtak ki hivatalos jelentést ugyan, de mindenki tudja, hogy azokról a követelésekről van szó, amelyeket Moszkva Litvániával szemben hangoztatott. A litván sajtó tulságosan hallgatag — közli a Havas munkatársa — mert úgy látszik, hogy a litván nép Vilna iránti igénye aligha talál kielégítésre. Ugyanakkor a Reuter iroda közli, hogy

rövid időn belül propaganda indul meg oly irányban, hogy a felzaklatott és állandó izgalomban élő litván közvéleményt hozzászoktassa ahhoz a gondolathoz, hogy Litvánia és környékét nem fogják Litvániához csatolni.

Végül ugyancsak Kaunasból közli a Lita, hogy Urbsys külügyminiszter tegnap repülőgépen újra Moszkvába utazott, ahová délután érkezett meg

MI VAN A LETT-ORSZAG
HATÁRON?

(LONDON.) (Reuter.) A Reuter hírszolgálati iroda tallini tudósítója közli, hogy az orosz kormány az észti határon összevont csapatait most Lettország határára csoportosította. Az intézkedésre állítólag az adott okot, hogy Lettország vonakodik elfogadni azokat a feltételeket, amelyeket Moszkva vele szemben támasztott. A DNB és a Stefani e hírrel szemben megjegyzi, hogy az még komoly megerősítésre szorul, mert az orosz sajtó még tegnap is nagyon rokonszenvesen irt a Munters-Molotov megbeszélésekről.

NÉMET STATISZTIKA

(BERLIN.) (DNB) A német főhadiszállás közli, hogy ellentétben a francia és angol jelentésekkel, a háború kitörése óta

Anglia 54 és Franciaország 27 repülőgépet veszítettek, eltekintve a két angol repülőgépanyahajón levő gépektől.

A tengeri háborúra vonatkozólag pedig közlik, hogy

tegnap a német buvárnaszádok elszüszkelték egy 1900 tonnás brit kereskedelmi hajót és átkutatás végett német kikötőkbe kényszerítették 5 anyagszállító svéd gőzöst.

COLORADO ELLENZI

(NEWYORK.) (Rador.) Colorado állam demokrata szenátora rádióbeszédet mondott a semlegességi törvény módosításáról és javasolta, hogy a fegyverszállítási tilalmat úgy változtassák meg, hogy a „Cahs and Carry“ (fizessé vidd) rendszerét léptessék életbe, tehát hitelbe Amerika egyetlen államnak se adhasson el fegyvert vagy hadianyagot. Colorado állam elleni még a 90 napos hitel nyújtását is, valamint ellenzi azt is, hogy a köztársasági elnök jelölhesse ki az ugynevezett veszélyes zó-

Gafencu külügyminiszter
beszámolt a külpolitikai helyzet-
ről a minisztertanácsra

(BUCURESTI.) (Rador.) A kormánytagjai csütörtökön Argetoianu miniszterelnök elnöke alatt minisztertanácsot tartottak. Marinescu közrendészeti miniszter az országban uralkodó közhangulatról számolt be, majd Gafencu

külügyminiszter ismertette a külpolitikai helyzetet. A minisztertanács ezután jóváhagyta a behívottak családtagjainak segélyezéséről előterjesztett rendelkezéseket.

nákat. A szenátor a végén kijelentette, hogy enélkül a két módosítás nélkül az a javaslat, amelyet Pittmann szenátor terjesztett elő, tartós békét biztosítana. Az Amerikai Egyesült Államok részére a jelenlegi európai háború alatt is, amelyben a nyugati hatalmak saját létérdekükért vesznek részt.

NINCS ELŐHALADÁS...

(WASHINGTON.) (Rador.) A Havas jelentése szerint a semlegességi törvénynek a szenátusban folyó kétnapos vitája után sem állapítható meg jelentős előhaladás. Említésre méltó jelenség csak az volt, hogy Connoly demokrata szenátor felvetette azt a kérdést: igazságos és jogos-e, hogy Amerika békeidőben fegyvereket és hadianyagot adjon el az olyan államoknak, amelyek támadásra készülnek, viszont a háború tartama alatt ne adjon fegyver és hadi-

Hitler kancellár Varsóban

(BERLIN.) (DNB) Hitler vezér és kancellár tegnap reggel Varsóba érkezett. A látogatásról alábbi részletek váltak ismeretessé:

A Führer Berlinből két és félórás repülőút után érkezett meg a varsói repülőterre, ahol a lengyel fővárost megszálló csapatok legmagasabb rangú tisztikara üdvözölte. Jelentést az időközben szintén odaérkezett Brauschitsch hadsereg-főparancsnok tett a Führernek. A kancellár ezután beült a hadsereg-főparancsnokság által rendelkezésére bocsájtott autóbába és a városba hajtatott, ahol az egyik sugáruton zöld faágakkal díszített tribün várta. Erről az emelvényről nézte végig Hitler kancellár a Varsóban levő német csapatok felvonulását, amely 2 és félórát vett igénybe. A szemle után a Belvedere palotába hajtatott, ahol Pilsudszky marsall lakott annak idején. A teljesen sértetlen palota előtt katonai díszőrség fogadta. A Vezér bement a palotába és néhány perccel időzött Pilsudszky marsall volt dolgozószobájában, majd visszatért a repülőterre és Berlinbe utazott.

A Führer varsói látogatása alkalmával napiparancs jelent meg, amely többek között hangoztatja, hogy a német nemzet rendületlen bizalommal néz a hadseregre.

Majd megemlékezik a hősi halottakról, akik a legdrágábbat, az életet áldozták fel a hazáért és ezzel fejeződik be: — Tudom, hogy ti, hős katonák mindenre készen álltok!

Miért lépett Franciaország háborúba?

(PÁRIS.) (Rador.) A francia képviselőház parlamenti csoportjai tegnap értekezletet tartottak, amelyen hangsúlyozták, hogy sem a politikai pártok sem pedig a közvélemény nem fogadták kedvezőtlenül azt a rendelettörvényt, amely berekesztette a képviselőház üléseit. Hosszas vita után a szocialista képviselők is egyhangulag elfogadták azt a nagyfontosságú határozatot, amely megállapítja, hogy Franciaország csak azért lépett a háborúba, hogy megakadályozza Lengyelország felosztását. Ez a közbelépése az emberi szolidaritás parancsából fakadt. Megállapítja a határozat azt is, hogy a Szovjet-unió kormánya nem habozott akkor, hogy csatlakozzék Németország álláspontjához és hogy elfoglalta Lengyelország területét. A határozat leszögezi azt is, hogy a francia kommunista párt vezetői nem azonosították magukat a moszkvai kormány

anyagot azoknak az államoknak, amelyek megtámadtak. A szenátor ördögi veszélynek minősítette Amerika részére azt a körülmény a háborúba való keveredés szempontjából, hogy az amerikai hajóknak szabadon megengedik, hogy bármely tengeri zónákban minden korlátozás nélkül közlekedhessenek.

A Havas iroda tudósítójának véleménye szerint a vita több hétig teljesen egyhangú lesz s nyugodt légkörű, hogy minden szenátor szabadon kifejthesse véleményét. Annak ellenére, hogy a szenátorok legtöbbször már leszögezték álláspontját, demokrata körökben úgy hiszik, hogy a kormány hatvan szótöbbséges eredményt fog elérni a fegyverszállítási tilalom felfüggesztésének megszavazásánál.

KOMMUNISTA KÉPVISELŐK
MEGRENSZABÁLYOZÁSA

(PÁRIS.) (Havas.) Daladier miniszterelnök tegnap hosszabb megbeszélést folytatott Páris rendőrfőnökével a kommunista párt képviselőinek megrendszabályozásáról. A közhangulat ugyanis egyre élesebben fordul a kommunista párt működése ellen és azt a francia nép árulójának minősíti.

ORSZAGI TISZTEK ÉSZT-
ORSZÁGBAN

(TALLIN.) (DNB) Az észti-orosz megállapodás értelmében tegnap hat magasrangú orosz tiszt érkezett Észtország fővárosába azzal a céllal, hogy a szerződésben lefektetettek értelmében megkezdje megbeszéléseit a kormánnyal. A tiszték kijelölik azokat a pontokat, amelyeket Oroszország a megállapodás szerint Észtországtól bérbe vett és bemutatják a megerősítési tervrajzokat.

Akaukázusi brigád
(LA BRIGADE SAUVAGE)ÖSSZEÜL A JUGOSZLÁV-
OLASZ DELGACIÓ

(RÓMA.) (Stefani.) Október közepén ül össze az állandó jellegű olasz-jugoszláv kereskedelmi delegáció, a két ország gazdasági kapcsolatainak további kimélyítése céljából.

határozatával és az Általános Munkásszövetség kizárta tagjai sorából a kommunistákat. Leszögezi a határozat azt is, hogy Franciaország a maga részéről csak olyan békét fogadhat el, amely biztosítékot nyújt részére minden támadás ellen, helyreállítja a népek közötti békés gazdasági együttműködés lehetőségét és jóvá teszi mind azokat a sérelmeket, amelyek 25 év óta sorozatosan megismétlődtek. A szocialista párt azzal a hozzáadással szavazta meg ezt a határozatot, hogy a kormány ismertesse majd a képviselőház előtt azokat a feltételeket, amelyek mellett Franciaország elfogadhatja a békét és hogy a békejavaslatban pontosan leszögezzék le a politikai és a gazdasági feltételeket is.

„ÁTLÁTSZÓ PROPAGANDA“

(BERLIN.) (Rador.) A DNB jelentése szerint illetékes körök kijelentették, hogy egyik francia távirati irodának

az a jelentése, amely szerint Japán felmondta volna a kommunista-ellenes egyezményt, teljesen hamis. A jelentés csak igen átlátszó propaganda jellegű, — hangoztatják illetékes német körökben.

VALMY: 1792—1939!

(BERLIN.) (Rador.) A „Berliner Botszeitung“ Megerle nevű diplomáciai levelezője a jelenlegi Európa helyzetét az 1792. évi Valmy-i tüzérségi ágyúzással hasonlítja össze, amikor egy egész reakciós világ veszett el csak azért, mert ellenezte az új fejlődést. A cikkíró többek között a következőket írja: Németországnak nincs semmi érdeke, hogy világpolitikai kavarodást idézzen elő és hogy felborítsa a jelenlegi rendet annak értelmében, hogy helyébe új rendet létesítsen. Németországnak nincs forradalmi szelleme, hanem a természetes fejlődés útján halad. Ha Anglia és Franciaország tényleg életre-halálra menő háborút akarnak a német birodalommal, úgy tudomásul kell venniük, hogy ennek a háborúnak a végén az ő társadalmi szervezetük, gazdasági és politikai rendszerük már nem lesz az, ami a háború elején volt. A nagykiterjedésű és hosszú időtartamú európai háború meg fogja változtatni az egész világ politikai és gazdasági rendjét annyira, hogy az angol kapitalizmus és imperializmus csak nagyon keveset fog már abból visszakapni és megtarthatni, amit a háború megindításakor a játszmába dobott és nagyon sovány vasvön állományt hagyhat majd örökösére. Az összes népek, amelyek a nyugati hadszíntér védőbástyáiról hallották az ágyúk dörmögését és a Maginot-vonalon is a dübörgést, meggyőződhetnek arról és ténylegesen azt a benyomást is szereztek, hogy itt gyökeres új helyzet van. Németország hajlandó arra, hogy a világbékében új korszakot teremtsenek meg. Viszont ha Anglia és Franciaország vállalják a felelősséget a visszautasításért, úgy a további fejleményekért és a Valmy-nál hasonlóan megismétlődő újabb ágyúdübörgésért, ám tegyék. De ne felejtsek el, hogy ez az új véres harc esetleg magát Angliát is megsemmisíti.

A cikkíró a Valmy-i eset felemlítésekor nyilván arra a győzelemre gondol, amelyet a nagy francia forradalom idején a forradalmi seregek az egyesült porosz-osztrák hadosztályok felett kivitak.

AZ IZLANDI VALUTA
HELYZETE

(KOPPENHÁGA.) (Dunaposta.) Izland szigetének kormánya elhatározta, hogy függetleníti az ország valutáját az angol valutától.

— Halálra gázolt a vonat egy marosvásárhelyi öregasszonyt. Marosvásárhelyi jelentik: Tegnap özv. Rotstein Bernátné, 77 éves marosvásárhelyi asszony tragikus baleset áldozatává lett. A cukorgyár előtti iparvágányon akart átmenni és nem vette észre a közeledő vonatot, amelynek jelzéseit sem hallotta a süket matróna. A mozdonyvezetőnek nem volt ideje fékezni és a kerekek elkapták a szerencsétlen öregasszony mindkét lábát és tőből levágták. Az értesített mentők azonnal kiszállították a helyszínre és az eszméletlen, súlyosan vérző sebesültet bevitték az állami kórházba, de segíteni már nem lehetett rajta és rövidesen kisznevedett.

— A MAGYAR KÉPVISELŐHÁZ PÁRTKÖZI BIZOTTSÁGA MEGKEZDTE A FÖLDBIRTOKREFORM JAVASLATÁNAK TÁRGYALÁSÁT. Budapestről jelenti a Rador: Tegnap ülést tartott a magyar törvényhozó ház pártközi bizottsága és megkezdte a földreformról szóló törvényjavaslat tervezetének tárgyalását. A javaslat értelmében 500.000 hektár földbirtokot sajátitanak ki, amelyet 200.000 kisgazda között osztanak szét.

P. E.
PAYENSAZ
ARANY
URAI

(25.)

Nem gondolja tovább a képet. Igyekszik lerazni, messzire dobni magától, mint valami rettenetes terhet. Most úgy is hiába, most úgy sem lehet itt végig gondolni, végigmondani semmit. Csak el innen, el innen, rónél hamarabb. Felöltözködni, hogy ne lássa magát szégyenletes maskarájában. Rettenetes, rettenetes. Nem lehet. Erről a helyről, ebben a ruhában nem olyan egyszerű visszakérülni ismét a szép, nyugodt, tiszta, polgári életbe.

A rendőrorvos jön be az ajtón. Szigorú, hivatalos arccal veszi rendre a mámorban beszállított dorbézolókat. Mindenkinél megállapította az ópium mámorát. Most, hogy magukhoz tértek, szigorúan figyelmezteti őket a végzetes szenvedély romboló hatására.

Azután következik a hivatalos kihallgatás a tárgyalóteremben. Össze kerülnek megint a nőkkel. Rettenetes siralmas, undorító látványt nyújtanak kihívó félmeztelenségükben itt a hivatalos helyiségben... és festék nélküli, hamuszínű arcuk, mélyen árkolt, karikás szemük, csapzott hajuk, szemüknek dult, szégyenkező tekintete, az elcsukló sirás, vagy kitoró, hangos zokogás... rettenetes... rettenetes.

Harry nem tud egyéb gondolni, csak ezt a két szót mormolja ajka, ezt érzi minden idegében, minden csepp véreben. Rettenetes, rettenetes.

A rendőrkapitány jegyzőkönyvet vesz fel. Megint siralmas jelenetek következnek. A nők között négyen sehogyssem akarják megmondani nevüket. Görcsös zokogásban törnek ki. Könyörögnek, letérdelnek a rendőrkapitány előtt, úgy kérik, hogy legyen irgalmas. Ne kívánja nevüket tudni. Nekik családjuk van, megtévedtek... De nem... ezt nem lehet. Nem kompromittálhatják férjüket, apjuk, fivérük nevét.

A rendőrkapitány hajthatatlan. Nem jótékonyági munkát kell végeznie. Kötelességet teljesít. A nők végre rettenetes sirások, ájudozások közben megmondják nevüket és lakcímüket.

— Rettenetes, rettenetes — mormolja Harry szüntelenül és minden muló pillanattal egyre nagyobb, végzetesebb, egyre több jelentősége van agyában a szónak.

Az egyik asszonynak gyermeke van. Férje gazdag, előkelő ember. Gondtalan, nyugodt élete lehetne.

— Hogy lehet így megtévedni? — kérdi a rendőrkapitány.

— Hogy lehet boldog családi védettségből idekerülni?

Az asszony hallgat. Nem felel a kérdésre. És egyetlen kérdésre sem felel, ha nem feltétlenül szükséges. De felel helyette Harry agya: — A jólét, a bőség, a dusskalkodás hozta ide. A pénz hatalma. Mert, aki nem elég okos a pénz hatalmával szemben, azt a pénz megöli. Megöli előbb lelkiileg, azután testileg.

Sok mindent gondol Harry a kihallgatások során. És egyszer csak Hildát látja gondolatban maga előtt. Itt, a sok perverz, degenerált nő között, a szégyen, romlottság posványos fertőjében Hildára kell gondolnia. Nyílt, nevető szemére, fehér, tiszta arcára.

Ijedten igyekszik elhárítani a gondolatot. Nem, ezt igazán nem érdemli meg Hilda tőle, hogy itt ebben a hitvány, embertelen, züllött társaságban reá gondoljon.

A kínos és kellemetlen igazoltatás nagysokára végetér. Következik a kihallgatás még súlyosabb része. Hol töltötték az estét, hol kaptak ópiumot? Hogy kerültek az uccára?

(Folytatása következik.)

TESTEDZÉS
Maesciuc harmadik, Dinu Cristea
harmadik a Balkán játékokon

(ATHÉN.) A Balkán-játékok harmadik versenynapján 5000 főnyi közönség előtt befejezték a tízpróba küzdelmet.

Az elsőseget a Jugoszláv Klimer hódította el, aki 5620 pontot szerzett. A győztes másodiknap eredményei: 110 m. gát 18.6 mp., diszkoszvetés 32.08 m., rudugrás 310 cm., gerelyvetés 41 m., 1500 m. 4 p 46.2 mp.

2. Mikici jugoszláv 5507 pont. (110 m. gát: 17.6 mp., diszkosz 34.71 m., rudugrás 280 cm., gerelyvetés 41.02 m., 1500 m. 5 p. 10.3 mp.)

3. Maesciuc román 5209 pont. (110 m. gát 17.6 mp., diszkosz 25.93 m., rudugrás 340 cm., gerely 39.68 m., 1500 m. 4 p 54 mp.)

4. Lecatsas görög 5208 pont. (100 m. gát 20.3 mp., diszkosz 30.30 m., rudugrás 280

cm., gerely 39.31 m., 1500 m. 5 p 16.4 mp.)

5. Meilih török 4949 pont.

A tízpróba versenyeinek befejezése után került sor a 3000 méteres síkfutásra, a melynek eredményei:

1 Velcopulos görög 9 p 43.6 mp., 2 Mavropostol görög 9 p 48 mp., 3 Kotnik jugoszláv 9 p 57.2 mp., 4 Dinu Cristea román 9 p 09.2 mp., 5 Mustafa török, 6 Talmaciu román.

A pontverseny állása:

1. Görögország	34 pont
2. Jugoszlávia	29 pont
3. Törökország	14 pont
4. Románia	13 pont

A versenyeket holnap folytatják a következő műsorral: 400 m. gát, diszkoszvetés, 200 m. síkfutás, 5000 m. síkfutás, távolugrás, 800x400x200x100 váltó.

SPORTNÁL VAGY
MUNKÁNÁL IS
SZERELMÉSEN ÁLL
A SZEMVEGÉSEKSzemvegeket orvosi előírás
szerint készítünk!Speciális acélárak raktáron,
primá alpacca cvőeszközök feltűnő
olcsó áron!Kun Mályás Fia R. T.-nél
CLUJ, CALEA MARECHAL FOCH No. 2

Kisorsolták a Román Kupa legközelebbi fordulóját. Bukarestből jelentik. A román labdarugó szövetség intézőbizottsága tegnap kisorsolta a Román Kupa október 22-iki fordulójának mérkőzéseit. Az erdélyi csapatok a következő párosítás alapján játszanak: Ploestiben: Tricolor—CFR Piski, Nagyszebenben: Elastic—Astra Sportiva, Medgyesen: Sparta—Cement, Kolozsváron: KMSC—Sodronyipar, Lupényban: Minerul—CS Lonea, Craiovan: FC Craiova—Vulturii Lugos, Aradon: Gloria—Metalosport, Turnuseveriben: Vointa—Resicai MTE, Szatmáron: Olimpia CFR—Crisana.

Korányi a Nemzeti játékos. Budapestről jelentik: Korányi I., a Ferencváros egykori válogatott játékos, aki legutóbb Franciaországban játszott, visszatért Budapestre és tegnap leszerződött a Nemzeti csapatához.

Az ifjúságra építik a magyar labdarugás jövőjét. Budapestről jelentik: Dr. Gidófalvy Pál, az MLSz miniszteri biztosa nyilatkozott célkitűzéseiről. Hangoztatta, hogy a magyar labdarugás jövőjét az ifjúságra (!) kell építeni. Csak így lehet biztosítani a fejlődést és ezen az uton lehet visszaszerezni a magyar labdarugás hegemoniáját.

A kábítószerek elvonása miatt
a ploestli börtönben elmebeteg lett Frenchel
József, a kalandosmútu szélhámos

(PLOESTI.) A rendőrség, — mint annak idején megirtuk — Craiovanban letartóztatta Frenchel József, másnéven Jean vagy Navarin nevű kalandort, aki egész Európát bebarangolta, 12 nyelvet beszél és főfoglalkozása gyógyszererek és kábítószerek csempészése volt. A nemzetközi szélhámos különböző visszaélések miatt kitiltották Amszterdamból, Berlinből, Párisból, legutóbb pedig Brüsszelben ítélték szabadságvesztésre. A kalandos pályafutása során Frenchel maga is rabja lett a kábítószereknek. Kokainista és morfinista lett és nem riadt vissza a lopástól sem, csakhogy szenvedélye kielégítéséhez a kábítószereket megszerezhesse.

A bukovinai származású és megnyerő modoru fiatalember Ploestiben Speranta Nicolescu asszonynál, illetve annak a Piata Unirii 24 szám alatt levő Salvator gyógyszerárában kapott alkalmazást. A gyógyszerész az azonban csakhamar rájött arra, hogy

a kábítószereket, különösen a kokaint és a morfiomot rendszeresen lopkodja és ezért Frenchelt elbocsátotta szolgálatából.

Később a gyógyszerész a kinos megdöbbenéssel állapította meg azt is, hogy értékes ékszereinek nagy része hiányzik és ezért ismeretlen tettes ellen jelentést tett a rendőrségen. Rövid nyomozás után kiderült, hogy az ékszereket szintén Frenchel lopta el és az ellene kiadott körözéssel alapján a Jean és Navarin keresztneveket használó fiatalembert Brailában elfogták. Visszaszállították Ploestibe, ahol kihallgatása után előzetes letartóztatásba helyezték.

Néhány nappal ezelőtt a fogház-

őrök jelentették Constantin Cherchel vizsgálóbírónak, hogy a vizsgálati fogházban levő

Frenchel József éhségstrájkot kezdett, nem hajlandó semmiféle ételt sőt még italt sem magához venni.

A jelentés alapján a vizsgálóbíró Dan Demetrescu főügyész és dr. Vasiliu-Jasi törvényszéki orvos kíséretében meglátogatta cellájában Frenchelt, kit a törvényszéki orvos alapos vizsgálat alá vett. Az orvos megállapította, hogy Frenchel egészségi állapota és szervezete rendkívül leromlott az addig rendszeresen fogyasztott erős kábítószerek hirtelen elvonása következtében. Ez a körülmény a vizsgálati fogoly lelkiengesúlyát is annyira megrendítette, hogy

az elmebaj kétségtelen jeleit állapíthatták meg rajta.

Frenchel különben sem volt teljesen normális. Még akkor, amikor szabadlábon volt, nagyzási mániában szenvedett. Azt képzelte magáról, hogy dussgazdag milliomos, akit éppen vagyona felbecsülhetetlen gazdagsága miatt üldöznek. Most azonban a súlyos elmebaj kétségtelen jelei törtek ki rajta. A főügyész, a vizsgálóbíró és a

tisztiorvos meggyőző rábeszélésére Frenchel József felhagyott az éhségstrájkjal, italt és folyadékot azonban még mindig nem hajlandó magához venni.

A ploesti igazságszolgáltatási hatóságok elhatározták, hogy Frenchel Józsefet átszállíttatják a vacarestii börtön fogházába, vagy pedig valamely fővárosi elmegyógyintézetbe internálják, mert magaviselete a köz- és örveszélyes elmebeteg tüneteit mutatja.

Rostamérkőzést tartanak a válogatott-jelöltek. Bukarestből jelentik: Virgil Ecomu szövetségi kapitány vezetésével ma délután rostamérkőzést játszanak a román válogatott-keret tagjai. Valószínű, hogy a szövetségi kapitány a rostameccs alapján szűkíteni fog válogatott keretén.

Keleti partjára megy a román válogatott. Bukarestből jelentik: A román labdarugó szövetség részletes tervet dolgozott ki a válogatott csapat téli parttyájára. A válogatott, az eredeti terv szerint december második felében kezdi meg külföldi parttyóját és ennek során Törökországban, Görögországban, Palesztinában és Egyiptomban játszik több mérkőzést.

Előrehozták a Sp. Studentesc—Unirea-Tricolor NB-mérkőzést. Bukarestből jelentik: A vasárnapra kitűzött Sp. Studentesc—Unirea-Tricolor nemzeti bajnoki mérkőzést a két egyestület közös meg egyezéssel szombaton játsza le.

Az olasz Mauro döntő a Balkán Kupa sorsát. Bukarestből jelentik: A labdarugó Balkán Kupa körül, mint ismeretes, éles ellentét robbant ki a román és a bolgár labdarugószövetség között. Mindkét szövetség magának igényli a kupát. Az ügy a FIFA-hoz, a nemzetközi labdarugó szövetség elé került, amely az olasz Maurot küldte ki a Kupa ügyének tisztázására. Mauronak haladéktalanul döntenie kell az évek óta húzódó ügyben.

Senkey Imre a Hungária új fuhsalligazgatója. Budapestről jelentik: A Hungária Senkey Imrét, az egykori válogatott játékost szerződtette fuhsalligazgatónak dr. Kisfalvi István helyébe, akit az MLSz nem igazolt.

„Sindelarunk nincs, de vannak fiatal, izmos tehetségeink!” — mondják a bécsiiek a Budapest ellen kivívott győzelem hatása alatt.

Ráris

SZOMBAT, október 7.
Bucuresti, 7: Reggeli műsor. 12: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 12,03: Hangversenylemezek. 13,05: Cristea zenekar. 14: Hírek. 15,15: Időszéri anyag. 19: Felolvasás. 19,17: Lemezek. 19,45: Felolvasás. 20: Szórakoztató zene. 21: Üzenetek. 21,15: Tánclmezek. 22: Hírek. 22,25: Keringőlemezek. 22,30: Hírek magyar nyelven. 23: Hírek. 23,15: Vendéglő: zene. 23,45: Hírek.

Budapest I. 7,45: Torna hanglemezek, éttrend 11: Hírek. 11,20: Felolvasások. — 13,10: Zenekar. 13,40: Hírek. 14,30: Hanglemezek. 15,30: Hírek. 17,15: Mesék. 17,45: Hírek. 18,15: Tánclmezek. 18,30: Hanglemezek. 19: Dalegyetek. 19,35: Felolvasás. 21,25: Szalonzene. 22,10: Hírek. 23: Kamarazene. 24: Cigányzene. 1,05: Hírek.

Reuter jelenti:

(MADRID.) Franco tábornok rendeletére a spanyol—portugál határt megnyitották a közlekedés számára.

(AMSTERDAM.) A városi statisztikai kimutatás szerint a munkanélküliek száma egy hónap alatt 3000-ről 43.000-re növekedett. Az iltesztő munkanélküliség a kereskedelmi forgalom megbénulásában keresendő.

(MOSZKVA.) Schullenburg gróf, moszkvai német nagykövet tegnap meglátogatta a szovjet gazdasági kiállítást.

(LONDON.) Az angol szállítómunkások szakszervezete tegnap tiltakozott az élelmiszerárak emelkedése ellen.

(LONDON.) Chamberlain miniszterelnököt tegnap felkereste a szakszervezetek küldöttsége és kérte a közszükségleti cikkek áremelésének megakadályozását.

(KOMÁROM.) Tegnap avatták fel a Ciano grófról elnevezett gimnáziumot. Az ünnepségen megjelent a budapesti olasz követ és Hóman Bálint miniszter is.

(BERLIN.) A büntetőtörvényeszek tegnap mondott ítéletet afelett a 14 kereskedő felett, akiket indokolatlan áruhalmozás miatt jelentettek fel. A törvényeszek a vádlottakat 10-10 ezer márka pénzbüntetéssel és egyhavi elzárással sújtotta.

(MÜNCHEN.) A bajorországi kormányzóság elrendelte, hogy a bajor fogolytáborok felépítésénél kellő napidíj kiszolgáltatása ellenében alkalmazzák a lengyel foglyokat is.

(LONDON.) VI. György uralkodó és Erzsébet királyné látogatást tettek az egyik városi kórházban, ahol a nyugati hadszíntér első katonaszebesültjei nyertek elhelyezést.

(LONDON.) Duff Cooper, a „háborus minisztérium” egyik tagja, tegnap Párisba repült.

(LONDON.) Hivatalosan közlik, hogy VI. György király belgiumi útja amelyre e hó 22-én került volna sor, bizonytalan időre elmarad.

(HELSINKI.) Kallio elnök meglátogatta az olimpiai stadiont és azon reményének adott kifejezést, hogy a tervezett időpontig a helyzet annyira enyhülni fog, hogy a játékokat meg lehet tartani.

Hatalmas új gyermek-klinikát építenek Kolozsváron

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) F. Stefanescu Goanga kolozsvári egyetemi rektor az illetékes körök elé terjesztette az újonnan felépítendő kolozsvári klinika nagy szabású tervét. Az új klinika céljaira a Fântânelei-ucca elején levő nagyterjedésű telket fogják felhasználni. Ezen a telken éveken ezelőtt megkezdtek a balneológiai intézet felépítését, a munkálatok azonban később abbamaradtak. Az új klinika helyiségeit a gyermek-klinika céljaira fogják felhasználni. Az egyetemi rektor tervezetében hivatkozik arra, hogy a jelenlegi gyermek-klinika mindössze hatvan ágy férő-képességű, ami a szükségletnek távolról sem felel meg.

Megalakult a Magyar Népközösség Diáksegélyező Bizottsága

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az egyetem kapuinak megnyitásával ismét előtérbe került az évenként megújuló gond: a magyar egyetemi és főiskolás diákság nehéz sorsa, sok nélkülözése. Az áldozatkész magyar társadalom multbeli segítségét ezidén sem maradhat el, sőt az iskoláztatás és az egyetemi városokban való megélhetés növekvő terhei még fokozottabb támogatást tesznek szükségessé.

A diáksegélyezés másfél évtizedes hagyományát szemlélve tartva, a Romániai Magyar Népközösség magáévá tette az ügyet és gróf Bánffy Miklós vezetése alatt egy ebből a célból alakított bizottságra hárul ezután a jövődöntő képviselő magyar főiskolás ifjúság gondbavételére. Bánffy Miklós gróf felkérésére alapján a Magyar Népközösség Diáksegélyező Bizottságának tagjai: Albrecht Dezső, Gálffy Zsigmond, Gönczy László, dr. Grois László, dr. György Lajos, dr. Incezy Joksman Ödön, báró Jósika János, dr. Kristóf György, dr. Ocskó Lajos és gróf Teleki Ádám.

A bánati bulgár kisebbség részvétlívira

(BUCURESTI.) Dr. Dragomir Silviu kisebbségi miniszter a következő táviratot kapta a Bánágban levő Besenova községből:

„A bánati bulgár kisebbség őszintén siratja annak a nagy államférfiúnak a halálát, aki a legnagyobb megértéssel kereste az ország kisebbségi kérdésének megoldását.

Dr. Telbis ügyvéd, a bánati bulgár kisebbség elnöke.

Vámkihágási perekben harmadfokon a legfőbb Semmitőszék illetékes az ítélethozatalra

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Egyik kolozsvári műszaki részvénytársaság ellen — már régebben — megállapítási jegyzőkönyvet vettek fel a vámhatóságok, majd ennek alapján a kihágási jegyzőkönyv felvételére is sor került. A kolozsvári cég a kihágási jegyzőkönyv ellen a vámtörvény 199. szakasza alapján felelősséget élt és arra hivatkozott, hogy a megállapítási jegyzőkönyv felvételénél a rendőrbíró (politia judiciara) képviselője nem vett részt, holott ennek jelenlétét a törvény parancsoló módon előírja.

A kolozsvári törvényszék a cégnek a felelősségében kifejtett érvelését elfogadta és a kihágási jegyzőkönyvet, valamint az azzal kirótt tekintélyes összegű bírságot megsemmisítette.

A határozat ellen az államkincstár képviselője jogszabálysértésre való hivatkozással felfolyamodást jelentett be és nyújtott be a kolozsvári királyi ítéletábrához, amely ugy döntött, hogy vámügyekben harmadfokon nem illetékes eljárni, mert vámügyekben harmadfokon a Legfőbb Semmitőszék az illetékes az ítélethozatalra.

Szigoru rendelkezést adott ki a város vezetősége a drágaság letörésére

Bíróság elé állítják az indokolatlanul drágító kereskedőket

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A város vezetősége a napokban megállapította az új maximális árakat és ezzel kapcsolatban rendkívül szigorú rendelkezést adott ki a hatósági árak áthágásával szemben. A szigorú rendelkezés ellenére a közönség köréből ismételtelen érkezett bejelentés arról, hogy egyes kereskedők nem tartják be az előírt hatósági árakat. Árúckikeikért magasabb árakat kérnek. Hasonló esetek megismétlődésének elkerülésére a polgármesteri hivatal most utólag rendeltet adott ki, amelyben hivatkozik a törvény vonatkozó rendelkezéseire, amely szerint hat hónapig terjedő elzárás, azonfelül 10

ezer lejig terjedő pénzbüntetés vár azokra, akik megszegik az árak ügyében kiadott haótsági rendelkezéseket.

A város vezetősége egyben utasította az árvizsgáló bizottságot, hogy állandóan ellenőrizze a hatósági árak betartását, megállapításairól pedig vegyen fel kihágási jegyzőkönyvet, hogy a vétkesek ellen bírósági eljárást lehessen lefolytatni. A rendelkezés alapján mártól kezdve állandóan ellenőrizni fogják a hatósági árakat és a legkisebb kihágásról is azonnal jelentést tesznek a város vezetőségének, amely az áruzsorásokkal szemben bírósági eljárást tesz folyamatba.

A munkaügyi minisztérium dönt a dohánygyári munkások mozgalma ügyében

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári dohánygyárban alkalmazott vas-munkások nemrégiben arra kérték a gyárigazgatóságot, hogy szociális és gazdasági helyzetüket a jelenlegi piaci áraknak megfelelően rendezze. A gyár igazgatósága illetéktelennek mondotta magát a munkások kérésének teljesítésére. Javasolta ellenben, hogy kérésükkel forduljanak közvetlenül a bukaresti vezérigazgatósághoz. A munkások el is juttatták kérésüket Bukarestbe, de választ arra nem kaptak. Erre a munkások a munkaügyi vezérfel-

ügyelőséghez fordultak kérésükkel, amely a jövő hétre tüzött tárgyalást az ügyben. Mára azonban váratlan fordulat történt. A munkaügyi minisztériumtól leirat érkezett a munkaügyi vezérfelügyelőséghez, amely közli, hogy az állami érdekeltégű vállalatok munkásainak bérviszálya nem vonatkozik a munkakonfliktusokról szóló törvény rendelkezésére alá és így a dohánygyár munkásainak kérése ügyében a vezérfelügyelőség nem illetékes. A kérés elbírálása egyedül a munkaügyi minisztérium hatáskörébe tartozik.

Az UGIR körlevélben utasította tagvállalatait az áruüzérkedésről szóló törvény pontos betartására

(BUCURESTI.) (Rador.) A Romániai Gyáriparosok Szövetsége, az UGIR, körlevelet intézett tagvállalataihoz, akiknek figyelmét felhívta az áruüzérkedésről szóló törvény legfontosabb betartására. Különösen azt ajánlotta tagjai figyelmébe, hogy azoknál az áruraktáraiknál és lerakataiknál ellenőrizzék lelkiismeretesen a törvény rendelkezéseinek betartását, amelyek a gyári termékeket nagyban vagy kicsinyben árusítják.

Az összes gyárak engros raktárai és lerakatai kötelesek minden hónap 10. napján a nemzetgazdasági minisztériumnak az áruüzérkedést ellenőrző osztálya részére pontos kimutatást benyújtani a birtokukban levő készletekről, a raktárakba és lerakatokba beérkezett és onnan kimenő árukról és a kimutatásban kötelesek feltüntetni úgy a vásárlások, mint az eladások árának középarányosát, amelyeket 10 nappal korábban kell kiszámítaniok.

Nem döntött még a közigazgatási bíróság a lakbérleti adó ügyében

Mi lesz a 3000 felelőssé sorsa?

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A városi tanács — mint ismeretes — a középítkezések alapja javára új városi adó-nemet léptetett életbe és arra kötelezte az összes bérlőket, hogy a lakbérösszeg 5 százaléka fizessék ennek az alapnak javára. A különböző szakmai céhek és a város lakosságának kérésére dr. Bornemisa Sebastian polgármester az 5 százalékos lakbéradót 2 és félszázalékosra szállította le. Ennek ellenére számos kolozsvári lakos nyújtott be felelősséget az új adó ellen, amelyről egyes jogászok az a véleményük, hogy életbeléptetése és kivétele ellenkezik az alkotmány-törvény szellemével. A felelősségek arra hivatkoznak, hogy kiadást, tehát a lakók részéről fizetett lakbért nem lehet megadóztatni, hanem csak a jövedelem eshetik adó alá.

Kolozsváron több, mint 3000 felelősséget nyújtottak be a városi lakbérleti adó ellen.

A felelősségek bizottság még nem döntött a tömeges felelősségek ügyében. A kolozsvári közigazgatási bíróság azonban a tegnapi tárgyalás alá vette azt a felelősséget, amelyet dr. Blaga Aurel ügyvéd több kolozsvári bérlő

nevében nyújtott be az új városi adó ellen.

A felelősségek a közigazgatási bíróság első tanácsa előtt került tárgyalásra. Dr. Blaga Aurel ügyvéd a felelősségek elfogadását és a kivetett lakbérleti adó törlesztését kérte, míg a város jogi képviselője a kivetés törvényességét hangsúlyozva, annak érvényben tartását kérte. Mielőtt a közigazgatási bíróság érdemben letárgyalta volna a kérdést, a tanács két tagja bejelentette, hogy ő maga is megfelelősséget adott a 5 százalékos lakbérleti adó kivételét,

amelynek behajtása iránt a városi adóhivatal már foglalással is intézkedett. A tanács tagok érdeklődési bejelentése után a felelősségek a közigazgatási bíróság II. tanácsa elé utalták, amely kedden vette tárgyalás alá a kérdést. Az érdemi tárgyalás megkezdése előtt azonban a II. tanács elnöke bejelentette, hogy a tanács egyik tagja szintén felelősséget jelentett be az 5 százalékos városi adó ellen, mert kétségbevonja az új adó életbeléptetéséről szóló városi szabályrendelet törvényességét. Ilyen bonyolult helyzetben a kolozsvári közigazgatási bíróság főnöke nem tehetett mást, mint

a történetekről jelentést tett az igazságügyminiszternek, akit arra kért, hogy a kérdésben érdektelen más közigazgatási bíróságot jelöljön ki a tömegesen benyújtott felelősségek elbírálására és annak eldöntésére, hogy Kolozsváron jogosan és törvényesen vetették-e ki az összes fő- és albérlőkre a lakbérösszeg után az 5 százalékos, később pedig felére leszállított új városi adót?

Kolozsvár lakossága természetesen most nagy érdeklődéssel várja, hogy az igazságügyminiszter melyik város közigazgatási bíróságát fogja kijelölni a felelősségek elbírálására. De még nagyobb érdeklődéssel várja a kijelölendő bíróság ítéletét, amelynek döntésétől függ az, hogy Kolozsvár bérlői meg kell-e fizessék az 5, illetve 2 és félszázalékos lakbérleti adót?

Sulyos szerencsétlenség történt a kolozsborsai kőbányában

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Sulyos szerencsétlenség történt a kolozsborsai kőbányában. A munkások szorgalmasan dolgoztak a kötömbök kifejtésén, miközben hatalmas kötömb szakadt le és maga alá temette Dumitru Chilitan munkást és a közelében álló Ion Stanciu 10 éves gyermekét, akik összetört tagokkal és sulyos belső sérüléseket szenvedve eszméletlenül terültek el a földön.

A sulyosan megsebesült munkást és gyermeket azonnal beszállították a kolozsvári egyetemi klinikára, ahol gondos orvosi ápolás alá vették őket, de kevés remény van életbenmaradásukhoz. Borsai község csendőrsége szigorú vizsgálatot indított meg a sulyos szerencsétlenség oka és a felelősség kérdésének megállapítása érdekében.

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara negyedmiliót adományozott a nemzetvédelem céljára

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara — éppen úgy, mint a többi közintézmények — a maga részéről is leróta kötelezettségét az ország és a nemzetvédelem érdekében. A kamara igazgatóválasztmánya — mint annak idején megirtuk — negyedmiliót lejt adományozott nemzetvédelmi célokra. A kamara határozatáról szóló közlés most jelent meg a Hivatalos Lapban.

A kamara vezetősége a negyedmiliós adománnyal hazaszeretetről és arról tett tanubizonyoságot, hogy kellő megértéssel viseltetik az ország és a nemzet magasabb érdekeivel szemben.

Tulorázás címén 200.000 lej követel az utazási iroda volt tisztviselője

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Érdekes kártérítési per folyik a kolozsvári munka-bíróság előtt. Cioban Norbert egy nemzetközi utazási iroda kolozsvári fiókjának volt tisztviselője 200.000 lejes kártérítést követelést lépett fel az iroda ellen. A tisztviselő periratában arra hivatkozik, hogy 8 évig volt a vállalat alkalmazásában, ahol állandóan tulorázni volt kénytelen. A legutóbbi három évre kérte megítélni ezeknek a tuloráknak az ellenértékét, olyképpen, hogy mivel naponta este 7 órától éjjel 12 óráig dolgozott, naponta 5 tulorát állapítson meg a munkabíróság részére. A kereskedelmi vállalatokkal szemben a tulorázások megtérítésére vonatkozó igények tekintetében a kolozsvári bíróságoknál állandó joggyakorlat eddig még nem alakulhatott ki s így szakmai és jogszabályokban is nagy érdeklődéssel várják a munkabíróság vonatkozó ítéletét.

Apróhirdetések

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszerket, (akár tört állapotban), gyémánt és brilliáns köveket állandóan veszünk. Casa Orologerilor, Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. szám. (2684)

INGYEN nem, de hihetetlenül olcsón vásárolhat finom férfiruha és kabát szöveteiket, készfaherneműt, kötöttáruat, maradókat Finkelsteinnál. Str. Stroescu 3. udvarban, Urania mozi háttamögött. (2678)

GYERMEKKOCSIK, legjobbak, legolcsóbbak a Javitóintézetnél Str. Fabrica de Zahar 47 kaphatók. (5138)

300-400 literes tiszta, használt, jó állapotban levő hordót keresek megvételre. Cím: „Hordó” jellegre kiadóra kérek. (5342)

ÓCSKA ruhákat és télikabátokat magas árban veszek, házhoz is megyek. Grünfeld, Piața Unirii 18. (5193)

ELADÓ modern mély gyermekkosci. sürgősen. Str. Regala 1. Gombóéknál. (5251)

LOVASKOCSIT (egy vagy két ló részére) keresek bérbe. Regele Ferdinand 43-45. Apartament 4. (5309)

KITÜNÖ hálózati Orion rádióért keresek textil vagy szövétáruat, esetleg tűzfát. Cím: C. Regele Ferdinand 65. bőrzület. (5315)

ELADÓ modern diófa ebédlőberendezés csillárral. Cal. Maresal Foch 53. II. em. (2785)

TOPOLYA háló, mindenféle butorok eladó. Cal. Decebal 3. Használt butort veszek. (5334)

CSILLÁROS porcellán lámpa, filodendronok eladók. Str. Paulian 20. (5339)

JÓKARBAN levő háló eladó. Str. Tudor Vladimirescu 16-a. emelet. (5347)

EGY tizlyukas Zephir kályha eladó. Str. Memorandului 8. (3349)

DISZNÓUL kemény fából eladó. Strada Nouă 20., bal második ajtó. (3340)

VASUTAS fát vennék néhány ölet. Cal. Regele Ferdinand 62. Papirüzlet. (3342)

MEGVÉTELRE keresek magas gyermek székét, építőszekrényt. Bernáth, Cal. Marechal Foch 59. (5356)

SZALONGARNITURA tükörrel, antik tükör, szekrény eladó. Str. Romei 16. (5362)

JÓKARBAN levő kályha, ágy, patefon stb. olcsón eladó. Str. Tebei 21. (5372)

FÜSZER és vegyesáru üzlet jó vevőkör körrel átadó. Cím: Römer fodrász, Str. Paris 12. (2793)

FEHÉR gyermekágy olcsón eladó. Nicolae Filipescu 13. (5379)

ELADÓ olcsón zománczott vaskályha. Üzletbe is megfelel. Cseke, P. Unirii 22. (5387)

JÓKIVITELŰ modern diófrancia telehálószobák, recamierek, szalonzasztalok sürgősen eladó. Str. G. Poetas 2, asztalos. (5370)

INGATLAN

PARCELLA, 480 négyzetméter Str. Tatiura Turcului-on eladó. Str. Filipescu 1. (Mátyás szülőházzal szemben.) (5238)

ELADÓ házhelyek víz, csatorna és villanyvezetékekkel permentes uton. Str. Carmen Sylva — Cosbuc és I. Macelar ucca között. Érdeklődni: P. Unirii 13., ügyvédi iroda. Telefon: 23-95. Délelőtt 10-12-ig, délután 5-7-ig. (5218)

ELADÓ HÁZAK: Jorga-uccában több-lakásos, üzletes masszív ház egymillió 200 ezer, Gh. Tamas uccában 3 szoba, konyha és egy szoba fürdőszobával, üveges veranda-val, teljesen jókarban azonnal beköltözhető, 550.000 lej. Pántánelei-uton 2x3 szoba, konyha 800.000 lej. Romulus-uccában sarokház 3 üzemhelyiséggel, 3 lakrészrel 6000 lej havi jövedelemmel 450.000 lej. — Strámbá-uccában 2 szoba, konyha és 2x1 szoba, konyha melléképítményekkel, nagy fronttal két uccára 200.000 lej. Regele Carol II. uton 1700 négyzetméter területű 2 uccai fronttal, 3 szoba, konyha modern lakással, gyümölcsösökkel bíró ház 550 ezer lej. Chintaului uton 2 és fél hold kiterjedésű, parcellázásra alkalmas, egy modern 5 szobás, valamint 12 egyszobás házastelek 2 millió 200 ezer lejért. Iuliu Maniu-uccában napos oldalon több lakással bíró 130.000 lej évi jövedelemmel, szép fronttal bíró emeletet megbíró ház egymillió 300 ezer lejért. Szamosfalvi ország-uton a várostól nem messze, 278 négyyszögöl kiterjedésű gyümölcsös egy szép új szobával 180 ezer lejért. Értekezni Str. Regele Carol II. 13. szám alatt, I. emelet, apartament 12. alatti irodában, délután 5-8-ig. (2789)

ELADÓ üzletből álló két szoba, konyha, speiz, istálló, fűkamra, betonpince, nagytelkes ház olcsón. Str. Negru Vodă 15. (5216)

Óriási sikert aratott a

ZSIMBERI ZSOMBORI SZÉPASSZONY

Az utolsó zugig zsufolt ház előtt mutatta be színházunk Erdélyi Mihály legújabb nagyoperettjét, a Zsimberi Zsombori szépasszony-t. A közönség az első pillanattól az utolsóig végigkacagta, végigtapsolta a maga nemében igazán remek ujdonságot, amely társulatunk kitünő előadásában, fényűző kiállításban került színre és hosszú ideig uralni fogja a színpot.

Aki három órát gondtalan, derűs szórakozással akar eltölteni és istenigazában felfrissülni, az okvetlen megnézi a Zsimberi Zsombori szépasszony-t...

EGY ház eladó. Str. Closca 11. (3344)

PARCELLA 18x165 nagyságban ipartelepnek, bérháznak Calea Regele Carol II. közepén eladó. Universal, Str. Regina Maria 20. (5377)

CSALÁDI házat vagy házhelyet veszek a város belterületén. Str. Praporgescu 28. (5358)

ALLÁST KERES

RUHAMOSÁST otthon vállalko. Cím a kiadóban. (5361)

ÉRETTSÉGIZETT urinó többévi bankgyakorlattal bármilyen irodai állást vállal pénztárkezelésben jártas. P. Mihai Viteazul 9. „Regina.” (5365)

22 EVES egészséges nő, 4 hetes gyermeke van szoptatni menne, esetleg ott is lakna. Str. Sălciului 4. (5369)

ALLÁST KAPHAT

MEGBIZHATÓ ügyes bejárónő azonnal felvétetik. Str. Saguna 4. (Restaurant.) (2787)

VASKERESKEDŐSEGÉD, szakképzett, azonnal állást kaphat. Fránkl vasüzlet, Cluj, Str. Reg. Maria 38. (5067)

TANULÓFIU vagy leány felvétetik redikül készítéshez. Weiner, Str. Regina Maria 32. (5262)

KERESEK soffort, aki az autójavitást teljesen érti. Cím a kiadóban. (5335)

SZABÓ tanulóknak jobb családból fiu felvétetik. Sylvester uriszabóság. Str. Dima 4. szám. (5348)

EGY jó borbélymunkás állandóra felvétetik. Krämer, Cal. Regele Ferdinand 108. (5359)

EGY kifutóleányt felvesz virágüzlet, Str. Regina Maria 4. (2792)

KERESEK egy jobb nőt, egy nem fekvő beteg mellé. Fizetéssel és ellátással. Strada Gen. Berthelot 24. (5368)

HÖLGYFODRÁSZT keresek mesterkönyvvél és gyakornokokat felveszek. Str. Jorga 5. szám, földszint, ajtó 8. (5399)

MEGBIZHATÓ rendes bejárónőt keresek. Str. Baron L. Pop 17, ajtó 3. (5397)

BLONDEL képeretkezésben jártas leányt és egy fiut tanulóknak fizetéssel felvétetik. Baráth képeretkező és üvegező-vállalat. Reg. Ferdinand 127. (5392)

ÜGYES kézilányok felvétetnek Vera Salon. Str. Iuliu Maniu 2. (5390)

TAKARITÓNÉ felvétetik. Str. Memorandului 24, jobbra emelet, ajtó 2. (2795)

KIFUTÓFIUT azonnal felvesz Mercantil, Str. Berde 2. (5381)

HÖLGYFODRÁSZ tanuló felvesz Gá-bos Ferenc, Str. Baritiu 16-a. (5383)

KÜLÖNFÉLÉK

SZÖRME munkák feltűnő olcsón Nagy szücsnél, Select mozgó udvarán. Egyetem mellett. (5155)

MAGANNYOMOZÁST diszkréciónal mellet vállalko. Érdeklődni Str. Regina Maria 20. Universal. Telefon: 32-18. (5152)

ELTŰNT bukaresti déli gyorsnál akatáska iratokkal. 1500 lej jutalom ellenében kérjük Cluj, Str. I. G. Duca 1., portásnál leadni. (2784)

TŰZIFA, elsőrendű, olcsón megrendelhető Primaria trafikban. (5245)

SZIVBAJOK elleni csodahatású, szakszerűen szárított idei teaű, Leonorus cadiarca L. 20-22 kg.-onként, felvágatlanul kilonként is 80 lej és a postaköltségért. Eladó Szendrey G. Oradea, dr. Ciordas-ucca 17. szám. (V 5272)

BÉLYEGGYŰJTŐK figyelembe! Nagy választék külföldi bélyegek érkeztek. Marianum mellett papirüzletbe. (3343)

ELVESZETT főtéren október ötödikén 2 országgőri diploma Nistoré. Cioflecnel le-adható tiszteletdíj ellenében. (5364)

FIATAL asszony uriember szórakozását keresi. „Unalmas egyedül” jellegére a kiadóra. (5366)

KÖLCSÖNT adok 1000 lejig biztos fedezetre. Cimeket „Kölcsön” jellegére a kiadóra kérek. (5367)

VIDÉKI birtokos közvetlen fővonal mellet Clujtól 50 percnyre tehenészet beállítására, mely lehet kóser is, társat keres. Garancia mellett kell 40.000 lej. — Ugyanott 10 hold fajgyümölcsös bérbe kiadó, vagy betársulható és 50 hold birtok eladó. Universal, Str. Regina Maria 20. (5378)

SZABÁSZATI és varró tanfolyamot nyitok, jutányos áron tanítok. Jelentkezni e hó 10-éig. Str. Baritiu 20., Kálmánné-nál. (5281)

MENYASSZONYI ruhát kölcsön vennék középtermetre. Cím a kiadóban. (5389)

HÖLGYEK figyelem! Legmodernebb párisi divat szerint ondolálunk vízzel, vas-sal. Hullámos tartós ondolálás 6 hónapi garanciával 150 lej. Hajfestést minden árnyalatban készít Gá-bos Ferenc hölgyfodrász, Str. Gh. Baritiu 16-a. (5382)

BECSÜLETES MEGTALÁLÓ nagyszegű pénzjutalmat kap kiadói hivatalunkban, ha beszolgáltatja azt a pénztárcát, amelyet Schwartz Dávid kolozsvári üvegkereskedő vesztett el a Magyar Színházban tegnap este a „Zsimberi Zsombori szépasszony” előadásán. A tárcában a megtalálóra nézve értéketlen, de a tulajdonosára rendkívül fontos okiratok és okmányok voltak. (2798)

OKTATÁS

SZÉKELYNÉ átköltözött: Cuza Voda 5. (Iparkamarai épület III. em. 19 ajtó, díjtalan lifthasznál.) Német nyelvet sikerrel tanít, egyetemi és akadémiai anyagot is. (5149)

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falk De-zsónél. Calea Regele Ferdinand No. 34. (8456)

ELŐKÉSZIT minden tárgyból elemi és középiskolai diákokat franciaszakos tanárjelöltnek. Str. Tudor Vladimirescu 16-a., em. (5346)

EGYETEMISTA urileány lakás ellenében diákokat előkészít. Piața Mihai Viteazul 9. „Regina.” (5363)

KIADÓ LAKÁS

KÜLÖNBEJÁRATU kis butorozott szoba azonnala kiadó 350-ért. Str. Cernauti 21. (2794)

A Regele Ferdinand uton 108-110 szám alatt, a II. emeleti 15. számú féregmentes, modern 3 szoba, konyha előszoba, éleskamra, külön WC és fürdőszobás (a 3 szobából egyik különbejáratu) lakás november 1-ére vagy 15-ére kiadó. Megtekinthető: 10 és 13 óra között. (5280)

KIADÓ üzemhelyiség, udvari, november elsejére. P. Mihai Viteazul 14. (5271)

NAPOS szoba, konyha, előszoba, erkélylyel kiadó. Str. Matei Basarab 7. (5209)

AZONNALRA vagy nov. 1-re kiadó 3 szoba, konyha, fürdőszoba, komfortos lakás. Str. Filipescu 1. (Mátyás házza szemben.) (5239)

Kiadó lakások!

November 1-re: I. Maniu 2 sz. a I em. 2 szoba, konyha, teljes komfort. November 1-re: I. Maniu 4. sz. a. II. em. 2 szoba, konyha, teljes komfort.

Értekezni lehet a **Rom. Kat. Egyházközség gazdasági hivatalában, Piața Unirii 14. délelőtt 8-12-ig.**

DERMATÁSOK figyelembe! Kiadó szép házban több olcsó szoba, konyha azonnal. Str. Horea 97. (5241)

IRODÁNAK, rendelőnek, lakásnak alkalmas helyiségek november elsejére kiadók. Str. Duca 8. Megtekinthető fél 3-4 között. (5277)

KÖZPONTBAN keresek lakótársnót, bu torommal berendezett szobámba. Értekezni 1 órától 4-ig. Cím: Str. Dubalari-lor 14, első ajtó. (5326)

2 KÜLÖNBEJÁRATU csinosan butorozott szoba egyenként kiadó. Str. Gen. Grigorescu 71. (5301)

BORBÉLY és hölgyfodrászati céra kiválóan alkalmas üzemhelyiség esetleg lakással kiadó. Str. G. Grigorescu 57. Értekezni Piața Mihai Viteazul 15. sz. Kozák bőrzületben. (5297)

GARCONIERA november 1-ére kiadó. Str. Baritiu 22. (5305)

ÜZLETHELYISÉG nagy kirakattal minden szakmának alkalmas, azonnala kiadó. Str. Regina Maria 43. (5329)

STR. Grigorescu 27 alatt elegáns 3 szobás villa és kert nov. 1-re kiadó. (2790)

AZONNAL kiadó 2 szoba irodának. Str. Reg. Maria 5. (2736)

KIADÓ kettő szoba, előszoba, konyha. Érdeklődni: Tutungerie Gării. (5336)

KIADÓ telek október 15-ére 2 szoba, konyha, nagy istálló, raktár, 16 sertésre öl, baromfiudvar, kert és kut, gazdálkodásra alkalmas. Kerekdomb mellett Cal. Lungă 110. Érdeklődni sétatéri chiosc vendéglő. Ugyanott eladó egy kis zongora olcsón és különböző üvegek. (5338)

2 SZOBÁS uccai lakás, nagy konyha, 2 speiz, víz, villany bevezetve, 1600 lejért novemberre kiadó. Str. Horea 6. (5340)

KIADÓ egészséges kicsi szoba, konyha Str. Tudor Vladimirescu 10. (5344)

EGYSZOBÁS komfortos, kétszobás komfortos lakások kiadók. Dr. Bacso, Strada Iuliu Maniu 24. (3344)

EGY szoba, konyha kiadó Str. Legiunea Ardelene 7. (5345)

2 SZOBA, konyha fürdőszoba és éléskamra nagy gyümölcsösökkel, azonkívül 1 szoba, konyha, éléskamra kiadó november 1-ére. Cal. Regele Ferdinand 76. sz. (3345)

KÖNYVTAR közelében 1 szoba, konyha előszoba, speiz november 1-ére Str. Neagura 7. kiadó. (5357)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó 1-2 személy részére. Str. Elisabeta 25. szám. (5360)

STR. Elisabeta 47. alatt 1 garzon lakás azonnal kiadó. Értekezni 12-19 telefon. (5373)

KIADÓ szamosfalvi várhoz közel 10 holdas kisbirtok, lakások, 10 drb. marhára bő istálló és sertés akollal. Érdeklődni C. Maresal Foch 125, 12-14 óra között. (5375)

EGY szoba, konyha, fürdőszobás modern lakás belvárosban kiadó november 1-ére. Értekezni Neumann, Str. Reg. Maria 4. (5391)

KIADÓ november 1-re 2 szoba, konyha fürdőszoba. Str. Aviator Suciu 7. (5394)

LAKÁST KERES

KERESEK egy, esetleg két szoba komfortos lakást november elsejére. Cimeket „Vashidig bárhol” jellegre. (5319)

GARSONIERT keresek november 1-ére belvárosban kapualatti különbejárattal. Állandó lakó, pontos fizető. Részletes ajánlatokat kiadóra „Részletes” jellegre. (5203)

KERESEK belvárosban 2 egymásbányi butorozott szobát fürdőszobával. Értésítést: 11-26 telefonon. (5374)

VIDÉKI fiatalasszony lakást, esetleg elátást keres külön telken levő egyedülálló urinó házában. Cimeket „Autóbuszjárat vonalán” jellegre a kiadóra kérek. (5393)

Mozi

ROYAL MOZGÓ: Conflict. Főszerepben a Rácsnélküli börtön együttese: Corai ne Luchaire, Roger Duchesne, Annie Ducaux. Számozott helyek. Telefon: 37:05. Előtte a legújabb Metro hirdadó. A „Royal” slágermozgó nemcsak ígér, hanem ad!

CAPITOL MOZGÓ: Az ellopott élet. Elisabeth Bergner, a nagy tragika szenzációs filmje. — A film előtt az első háborus Paramount világhíradó a legérdekesebb eseményekkel.

RIO MOZGÓ: Ma 3, 6 és 9. Két világszláger. Egy helyár: I. A három kis ördög. Fősz.: Deanna Durbin és Charles Weininger. — II. Az éjjeli riadó. Fősz.: Boris Karloff. — III. Híradó. Tartalmi leírást díjtalanul ad a kasza. Helyárak 14 plus 5.

SELECT MOZGÓ: Kedd, szerda, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap: **A kalandornő.** (J'étais une aventurière.) Szellemes kalandorfilm. Főszereplők: Edwige Feuillere, Jean Murat.

URÁNIA MOZGÓ: Kedd, szerda, csütörtök, péntek, szombat, vasárnap szenzációs dupla műsor: **I. Robin Hood kalandjai.** Kalandorfilm. Fősz.: Errol Flynn, Olivia de Havilland, Basil Rathbon. — **II. Az álarcos kém.** Cowboy-film. Főszereplő: Dick Foran.

A THALIA MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Péntek fél 9: Zsimberi Zsombori szépasszony. (Rendes bérlet, 4. szám.) Szombat d. u. 5: Egy bolond százat csinál. (Olcsó helyárakkal.) Este 9: Zsimberi Zsombori szépasszony. Vasárnap d. u. 3: A vén bakkancsa és fia a huszár. (Olcsó helyárakkal.) D. u. 6: Zsimberi Zsombori szépasszony. Este 9: Zsimberi Zsombori szépasszony.

Hírek

NAPTÁR. 1939. Október 7, Szombat.
Róm. kat.: Olv. B.-Assz. Prot.: Amália. Ort.: S. M. Serg. Vach. Izr.: 24 Tisri.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre 150, egy hónapra 50 lej.

JOESTET!

BÁLBAN.

Leány: De uram, ön folyton a lábamra lép.

Fiu: Magácska nem ismeri a Morse „ábécét”? Azt betűztem le, hogy „imádom”.

A BRAZILIAI CIM- ÉS RANGVÁSÁR.

II. Pedró uralkodásának utolsó éveiben nyíltan árusította a bárói, grófi, örögrófi és a hercegi címeket. Azzal, hogy emiatt gunyolták és támadták, nem törődött. Tudta, hogy mit csinál. Mikor ugyanis a címek és rangok árusításából már eleget összegyűjtött, az összegből Rio de Janeiroban remek kórházat építtetett, amelynek homlokzatára ezeket a szavakat íratta:

„Az emberi hiúság — az emberi szenvedésnek.”

— **Ügyeletes gyógyszerárak.** Folyó évi október 7-én, szombaton reggeltől október 14-ig, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Biró, Unirii-tér; Apostol, Regele Ferdinand-ut; Palóczy, Maréchal Foch-ut; Holicska, Moșilor-ut.

— **AZ IGAZSÁGÜGYMINISZTER EGYELŐRE SENKIT NEM FOGAD KIHALLGATÁSON.** Bukarestből jelenti a Rador: Iamandi Victor igazságügyminiszter átmeneti jellessel felfüggesztette a bírói kar és a közönség részére is a kihallgatásokat.

— **ARMAND CALINESCU EMLÉKEZETE.** Bukarestből jelenti a Rador: A Romániai Társadalmi Szolgálat különböző osztályainak vezetői emlékiratot intéztek a kormányhoz, amelyben mély megdöbbenésüknek adnak kifejezést az Armand Calinescu miniszterelnök ellen elkövetett galád merénylet miatt. Súlyos szavakkal ítélik el az orvgyilkosok eljárását és bejelentették azt is, hogy őszinte részvétellel osztozkodnak abban a súlyos veszteségben és mély gyászban, amely Romániát és népét a kiváló kormányfő váratlan és tragikus halálával érte.

— **Változások a kolozsvári bírói karban.** Gh. E. Istrati kolozsvári főügyész a törvényszéki elnöki ranggal ruházták fel Viorel Grivase kolozsvári bírót a máramarosi törvényszék elnökévé neveztek ki. A kolozsvári táblai vádtanács tagjaként a következő táblabírák nyertek kinevezést: Ambrozie Cupsa, Emil N. Puscariu és Constantin Vulpescu.

— **A kolozsvári katonai törvényszék híreiből.** A kolozsvári katonai törvényszék 1000 lej pénzbírságra ítélte Márton Ferenc, a máramarom megyei Brebesti községben lakó gazdálkodót állámlenés magatartása miatt. — Kisebbségi pénzbírságra ítélte a katonai törvényszék Pépi Károly maroszludasi lakost, nemzetgyalázásért.

— **Értesítés.** Crisan Ioan, a Casa Munciihoz tartozó CFR nyugdíjasok egyesületének elnöke értesíti mindazokat a nyugdíjasokat, akik fualtványait valamilyen okból eddig még nem tudták elintézni, hogy a vasuti vezérigazgatóság kereskedelmi igazgatósága az egyesület vezetőségének kérésére 69110. számú rendeletével a folyó évi nov. 15-ig meghosszabbította a vasúti nyugdíjasok tűzfájának szállítására vonatkozó kedvezményt. A nyugdíjasok vasuti szabadjegyének megújítása iránt a kéréseket a folyó évi október 10-ig feltétlenül mindenkinek be kell adnia, mert különben elvesztik a kedvezményes utazáshoz való jogukat.

Karakirit követelt el egy asszony elhunyt férje sirján

(BUDAPEST.) Szokatlanul borzalmas formák között kísérelt meg öngyilkosságot egy fiatal özvegyasszony Újpesten. Néhány nappal ezelőtt az újpesti temető órához lélekszakadva szaladt egy fiatalember:

— Jöjjön, siessen! — kiáltotta — borzalmas dolog történt az egyik sírnál. Egy asszony öngyilkosságot követelt el, csak úgy dől a vére!

Az őt a fiatalemberrel a megjelölt sírhoz szaladt, ahol lélekrendítő látvány tárult szemük elé. A síron feküdt az öngyilkos asszony, mellette hevert a borotva, amellyel végzetes tettet elkövette. Körülötte valóságos vértócsa áradt.

Hívásukra a mentők rövid idő alatt megérkeztek. Az orvosnak azonban kevés dolga akadt. Az asszony ugyanis a borotvával mintegy 50 centiméter hosszú vágást ejtett a hasán. Injekciókat adtak neki, majd hordágyra fektették és kórházba szállították. A kórházi orvosok nyomban a műtőbe vitették, ahol haladéktalanul megoperálták. Életbenmaradásához azonban csak kevés remény van, mert rengeteg vért veszített. A rendőrség nyomozása során megállapítást nyert, hogy az öngyilkos nő özvegy Szuki Albertné, aki nemrégiben jött fel Budapestre. A házaspár Rákospalotán lakott rövid ideig.

— **Felülvizsgálták a Kolozsvár-Halmi közötti új országot építési munkálatait.** Bunescu mérnök, a közmunkaügyi miniszterium vezértitkára megtekintette azt az új utat, amelyet a Rutiara-Romana és a Jonescu-Cahana ut-építőtársaság épít Kolozsvár-Dés-Szátmár-Halmi között. Bunescu vezértitkár gyakorlati utbaigazításokat is adott az utépítési munkálatokkal kapcsolatban.

— **Mi okozta az öregember halálát?** A Subdeal ucca 13. szám alatt levő lakásban holtan találták meg Láposi János 65 éves öregembert. A holttestét beszállították a törvényszéki bonctani intézetbe, a halál okának boncolási utján történő megállapítása végett.

— **Letartóztatták a rémhírterjesztőt.** A kolozsvári rendőrség letartóztatta Anton Francisc munkanélküli fiatalembert, aki riasztó híreket terjesztett a lakosság körében. Kihallgatása után átadják az ügyészségnek.

— **A zilahi vadászat bonyodalmai a katonai törvényszék előtt.** Ezévi július hónap folyamán a zilahi vadászati felügyelő nagy nyulhajtsást rendezett baráti társaságával a várost környékező erdőkben. Vadzás közben egy őrmesteri rangfokozatot viselő egyenruhás ember került eléjük, aki vigan pufogtatta a társaság hajtóit által felzavart nyulakat. Igazolásra szólították fel a kiderült, hogy jogtalanul cserkészget a vadászterületen. A felügyelő feljelentést tett a katonai egyenruhát viselő vadász ellen, akit Cioban Joan őrmester személyében idézett maga elé a katonai törvényszék. A tegnap megtartott főtárgyaláson azonban kiderült, hogy Cioban Joan sohasem fogott meg vadászfegyvert a kezébe, sőt a vadászat napján nem is lehetett a vadászat színhelyén, mert a kolozsvári katonai kórházban kezelte magát. E tény hivatalos megállapítása céljából Negulescu alezredes elnök elnapolta a tárgyalást. Az egyenruhás vadász hamis nevet mondott be s mást akart bajba keverni saját bűne miatt.

— **Újabb építkezési engedélykérek Kolozsváron.** Goldberger Jenő Gen. Poetas-ucca 19-b. számú telkén emeletre ráépítést eszközöl, Cadariu Nistor Garibaldi ucca 26. számú telkén emelet házat épített, Farkas Andrei Amurg ucca 23-a. számú telkén földszintes házat Décei F. vállalkozásában. Izsák Mór Remus ucca 2. szám alatt földszintes házat épített. Bailó János vállalkozásában, míg Simon Mihály Horea-ucca 53. szám alatt szintén földszintes házat Campian vállalkozásában.

palotán lakott rövid ideig. A férj ugyanis az egyik gyárban helyezkedett el művezetőként. Néhány hónappal ezelőtt Szuki váratlanul súlyosan megbetegedett és 3 napi szenvedés után meghalt. Özvegyét lelke mélyéig megrendítette férje halála. Nem sokáig maradt Rákospalotán. Ismerőseinek tanácsára visszautazott Komárom megyébe, annak a reményében, hogy szülei körében jobban el tudja viselni fájdalmát. De csak másfél hétig maradt odahaza. Nem tudták megvizsgálni sem a szülők, sem a többi rokonok.

— **Feimegyek Pestre — mondotta édesanyjának. — talán, ha a sírt látom, el tudom majd hinni, hogy nincs többé férjem. Enyhülés lesz a számomra, ha odaülhetek Albert sírja mellé és kibeszélhetem magam vele... Ettől majd megnyugszom.**

Szukiné első utja csakugyan az újpesti új temetőbe vezetett. Még odahaza megírta bucsuleveit, amelyekben bocsánatot kért hozzátartozóitól a szomorúságért, amelyet nekik okozni kénytelen, de úgy érzi, nem találja meg a helyét többé az életben.

Kiment a temetőbe, magához véve férje borotváját, amellyel elkövette végzetes tettetét.

— **Különös találkozás a tengeren.** Rómából jelenti a Rador: A „Belvedere” nevű olasz utasszállító hajó, amely Newyorkba indult, felvette a fedélzetre Solitar Guy hajóst, akit hatméteres kis csónakjából az elsüllyedés veszedelme elől mentett meg. A hajós 2 hónappal ezelőtt Floridából indult el és Genuába akart jutni.

A kaukázusi brigád (LA BRIGADE SAUVAGE)

— **Az Ellenőr, Tóth Sándor országosan ismert nivós lapjának új száma különös érdekes és változatos tartalommal jelent meg.** Az „Ellenőr” két cikkben emlékezik meg Calinescu Armand miniszterelnök tragédiájáról, kifejezve a magyarság nagy és őszinte részvétét. A gondosan szerkesztett lap tartalma kiemeljük: Mátrai Béla: A háboru lélektana, Gyulay Jankó Károly: Négy éves harc a nagybányai Klastrom-rét beépítése körül. Szeptember. Vuchetich Endre: Neuraszthenia, Demjén Ferenc: Visszaemlékezés és vallomás, ifj. Kubán Endre: Munkakörök és munkavállalók, dr. Szász Ferenc: Háboru és gabonaárak. A jubiláló Fekete Mihály. Jakabovits Elemér: Az asszony és a rablóvezér, Bors-szemek stb. cikkeket. — Fizessen elő az „Ellenőr”-re, mert színvonalas és komoly lapot kap a pénzért.

— **A józseffalvai tűzkárosultakért.** A „Thália” Műkedvelő Egyesület október 15-én este 8 órai kezdettel színre hozza a róm. kath. gimnázium disztermében Fáy Ilona és Ujházi György 3 felvonásos kedves boházatát, a „Csók a pusztán”-t. Cimszerepben Varga Gizike, az örökké kedves Magda, Zsigmond József, Pista szerepében és idősebb Szilágyi Ákos a kedélyes Feri bácsi szerepében. Az előadás jövedelmét a józseffalvai tűzkárosultak javára fordítják.

— **Az Echo sport- és kultúregyesület sakktanfolyama.** Az Echo sport- és kultúr egyesület sakkosztálya számos jelentkezést kapott arra a sakktanfolyamra, amelyet dr. Bródi Miklós a kintinó sakkmeister tart. Az Echo sakk-szakosztályának vezetője úgy határozott, hogy a tanfolyamon való részvételre engedélyt ad nemcsak az egyesület tagjainak, hanem idegeneknek is. Az idegenek minden munkanapon jelentkezhetnek az egyesület Piata Unirii 21 a-atti helyiségében este 8-9 óra között, amikor is a beíratási díjat is kötelesek lefizetni. A tanfolyamot szeptember 7-étől, vasárnap délelőtt pedig 11 órától tartják. Az első tanfolyam október 8-án, vasárnap délelőtt lesz elméleti előadással.

Dr. Tataru Coriolan, Szamostartomány királyi helytartója a NUF szervező miniszterének

(BUCURESTI.) (Rador.) Giurescu professzor, a Nemzeti Ujjászületés Frontjának szervező-minisztere tegnap hosszas megbeszélést folytatott Nicolae Ottescu belügyminiszterrel, majd kihallgatáson fogadta dr. Tataru Coriolant, Szamostartomány királyi helytartóját, aki részletesen tájékoztatta a NUF szamostartományi szervezeteiről és több nagyfotosságu kérdést tárgyalt meg a miniszterrel.

Magyar nótaszöveg pályázat

Tárgya: „Erdély.” — Br. Bánffy György emlékverseny 1939.

Az Erdélyi Magyar Dallirodalmi Társaság az 50 éve elhunyt kiváló erdélyi dalköltő, br. Bánffy György emlékére pályázatot hirdet erdélyi vonatkozású, új magyar nótaszövegek megírására. A pályázat részletes feltételei a következők:

Pályázhat mindenki műdal, hallgató, vagy csárdás szöveggel. A szövegnek valamilyen vonatkozásban kell lennie Erdélyvel. Nyomatásban már megjelent, vagy máshol díjat nyert szöveggel pályázni nem lehet. A pályázat titkos és a művekre csak jelígelét szabad írni. A nevet és pontos címet külön borítékban lezárva kell küldeni. Egy küldeményben azonos jelíggel kell ellátni több pályaművet is. Minden pályamű külön lapra irandó és minden szöveg mellé 10 lej értékű postabélyeg mellékelendő. (Külföldiek nemzetközi válaszdíjzselvényt mellékeljenek.) Beküldési határidő: 1939. november 1. A pályázatok a következő címre küldendők ajánlott levélben: Sz. Nagy Endre, Cluj, Calea Regele Ferdinand 105. A feltételeknek meg nem felelő küldeményeket a bíráló bizottság nem veszi tekintetbe.

Jutalmak: Három első díj (aranyérem), négy második díj (ezüstérem) és öt harmadik díj (bronzérem). A döntőbe érkezett legjobb szövegek írói elismerő oklevélben részesülnek.

— **Horthy magyar kormányzó táviratban üdvözölte Boris bolgár királyi trónralépésének évfordulója alkalmából.** Budapestről jelenti a Dunaposta: Boris bolgár királyi trónralépésének alkalmából táviratváltás történt Horthy Miklós magyar kormányzó és a bolgár király között. A magyar kormányzó távirata a következő: „Felséged trónra lépése és Bulgária függetlensége kiállításának évfordulója alkalmából, kérem fogadja a Felséged személyes jólétére és a baráti nemzet boldogulására irányuló legmelegebb és legőszintébb szerencsekívánataimat.” Boris király a következő távirattal válaszolt: „Mélyen meghatóttak azok a szívélyes szerencsekívánatok, amelyeket Főméltóságod nemzeti ünnepünk alkalmából hozzám intézni szives volt. Kérem, fogadja azokért legmelegebb köszönetemet.”

— **Kizuhant a második emeleti ablakból egy 3 éves marosvásárhelyi kisleány.** Marosvásárhelyről jelenti: Megdöbbentő gyermekszerencsétlenség történt tegnap. Vajda István és felesége, a marosvásárhelyi Takarékpénztár alkalmazottai tegnap délután eltávoztak lakásukról és 3 éves leánykájukat otthon hagyták, aki békésen aludt. Az alvó gyermek később felébredt és felmászott a nyitva hagyott ablak párkányára. A nagy magasságból lenézve, a gyermek megszédült és az udvar követérére zuhant. A szerencsétlen gyermeket beszállították a református kórházba, ahol megállapították, hogy háromszoros koponyatörést szenvedett s életbenmaradásához nincs remény. A hatóságok a szerencsétlenség ügyében bevezették a vizsgálatot.

— **A belvárosi ref. templomban Vársárhelyi János püspök hirdeti vasárnap az Igét.** Vasárnap, október 8-án a délelőtti 10 órakor tartandó istentiszteleten a belvárosi ref. templomban az Igét tisztelőtű Vársárhelyi János püspök hirdeti.

Zsimberi zombori szép- asszony

Erdélyi Mihály új operett-bemutatója

Erdélyi Mihály új operettje, amely 150 budapesti előadás ajánló levelével érkezett hozzánk és amelyet tegnap mutatott be táblás ház előtt a Magyar Színház, nem jobb, de nem is rosszabb, mint az utóbbi évek operett-termése. Ujat sem mond, mert cselekményét már sokszor megjátszották az operett színpadokon. Arra mindenesetre jó, hogy a közönség három órán keresztül elszórakozzék mellette.

A színház Gróf László körültekintő rendezésében, szép kiállításban hozta ki a darabot. A szereplők nagy kedvvel játszottak és valamennyien legjobb alakításukat nyújtották, így biztosították a darab kolozsvári sikerét is. Krémer Mancsi a címszerepben valóban szép volt. Partnere: Gróf László, elegáns, hódító. Sándor Stefi sok vidámságot, elevenséget vitt a színpadra, táncái nagy sikert arattak. Az előadás életteljes, Csóka—Szendrey kettős volt, amíg állandó derűltségben tartotta a közönséget. Csóka ezuttal is kabinetfigurát csinált, Szendrey Mihály pedig első bemutatkozásával meghódította a közönséget egyszerű táncával, bő humorával. Szívesen láttuk újra Közégi Margitot. Báza Éva és a kis Radó Éva táncszámai is igen sikerültek voltak. Az előadás színvonalas játékkal egészítették ki: D. Puskás Béla, akinek lágyanszó tenorja most sem tévesztett hatást, Deésy Jenő, aki kitűnő figurát alakított, Réthelyi Odón, Örvössy Géza és Csengeri Aladár, akinek Báza Évával lejtett tangója szép teljesítmény volt. A zenekart Stefanidesz József vezényelte a töle megszokott lendülettel. Bizonyos, hogy a bemutatkozó-előadás alapján, sokáig műsordarabja lesz a színháznak az új operett.

(galó.)

LEGUJABB SPORT

A magyar válogatott csapatok megtartják bukaresti mérkőzéseiket

Budapestről jelenti a Dunaposta: Az október 21. és 22-én Bukarestben megtartandó román-magyar válogatott mérkőzések nagy gondot okoznak az MLSz vezetőinek. A magyar csapatok erőbenléte ugyanis mély ponton van és a csapatok összeállítása ilyen körülmények között súlyos és felelősségteljes kérdés. Voltak olyan vélemények, hogy a mérkőzésekre feltétlenül kiállítja a magyar válogatott csapatokat, mert elsősorban a sportszerűséget és a vállalt kötelezettség pontos teljesítését tartja szem előtt. A két magyar válogatott csapat összeállítása az eddigiéknél szélesebb keretek között fog megtörténni.

— **Adományok.** Cz. B. száz leit küld a 70 éves Szabóné részére. Gál Pálnét is kérjük, jöjjön be a kiadóba, ahol átvetheti a részére juttatott szemüveget.

— **Külföldi követek** Gafencu külügy miniszternél. Bucurestiből jelenti a Rador: Grigore Gafencu külügyminiszter tegnap kihallgatáson fogadta Anglia, Németország, Franciaország és Lengyelország bukaresti meghatalmazott minisztereit.

— **A Román Ujságírószervezet elnöksége** Radian miniszternél. Bucurestiből jelenti a Rador: Radian Alexandru sajtó- és propagandaügyi miniszter kihallgatáson fogadta a Román Ujságírószervezet elnökségét. Az ujságírók küldött részletes emlékiratot adott át a sajtóminiszternek és az emlékiratban kifejtették az ujságírók jogos kívánságát.

— **Befejeződtek a magyar—német gazdasági tárgyalások.** Budapestről jelenti a Dunaposta: A magyar—német gazdasági tárgyalások befejeződtek. Az új kereskedelmi és gazdasági szerződés részletesen szabályozza a két ország árucseréjét. Az egyezményről részleteket mindaddig nem közölnek a nyilvánossággal, amíg az új szerződés ratifikálása Berlin részéről nem történt meg.

Szövetséges európai államokat tervez Anglia és Franciaország

A lett—orosz egyezmény tartalma — Hatalmas győzelmet arattak a kínaiak — Német buvárhajók a chilei vizeken

(LONDON.) (Dunaposta.) A „Manchester Guardian“ foglalkozva a nemzetközi helyzettel és méltatva az angol alsóház legutóbbi ülésén kialakult angol álláspontot, azt a szenzációs hírt közli, hogy a nyugati szövetséges hatalmak európai szövetséges államok megteremtésének tervét és eszméjét vetették fel, hogy ily módon tompítsák a nemzetek egymás közötti versenyt és lehetővé tegyék az összes európai államok jogos gazdasági érdekeinek kielégítését. A lap szerint ennek a nagyszabású és egész Európa gazdasági életét átalakító tervnek megvalósíthatása érdekében úgy Anglia, mint Franciaország hajlandó gyökeresen átszervezni gyarmati rendszerét és jelentős gazdasági könnyítésekkel is életbeléptetni a nemzetközi árucserére összehangatos lebonolyíthatása érdekében. A nyugati hatalmak remélik, hogy az európai államok szövetségének megteremtésével egyszer és mindenkorra megszüntethetik azokat az okokat, amelyek a nemzetek versengését a háborus konfliktus kirobbanásáig fokozták.

A lett—orosz egyezmény

(MOSZKVA.) (Rador.) A DNB jelentése szerint az orosz—lett egyezménynek 6 pontja van. Az egyezmény értelmében Lettország elismeri Oroszországnak azt a jogát, hogy Windau és Libau kikötőjében tengeri támaszpontokat létesítsen és ezenkívül néhány repülőteret bázist az orosz légihaderő részére. Elismeri Lettország Oroszországnak azt a jogát is, hogy a lett tengerparton tűzvédelmi ütegeket állítson fel, a rigai tengeri öbölnek Windau és Pitrago közötti szakasza megfelelő védelmére. A Szovjetnek joga van ahhoz is, hogy ezeken a helyeken helyőrségeket szervezzenek meg, ezeknek a helyőrségeknek a létszámát pedig később megkötendő külön egyezmény fogja szabályozni. Szerződő felek kötelezettségeket vállaltak arra is, hogy más, harmadik személynél vagy állammal nem kötnek megállapodást. Az egyezmény a Riga részéről történő ratifikálás után lép életbe, a ratifikálásnak azonban hat nap alatt meg kell történnie. Az egyezmény időtartama 10 év.

A kaukázusi brigád (LA BRIGADE SAUVAGE)

AZ ANGOL HADIFLOTTA VESZTESÉGEI

(LONDON.) (Rador.) Hivatalos helyről kijelentették, hogy az angol hadiflotta vesztesége a legutóbbi héten mindössze 876 tonna volt. A megelőző négy héten a tonnaveszteség a következőképpen oszlott meg: Az első héten 65.000 tonna, a második héten 46.000 tonna, a harmadik héten 21.000 és a negyedik héten 9000 tonna. A tonnaveszteség tehát állandóan és örvendétes módon csökken.

„LEHETETLEN AZ EGYÜTT-MŰKÖDÉS!”

(PÁRIS.) (Rador.) Jouhaux, a munkásszövetség vezértitkára a „La Peuple“ című lapban cikket írt „Lehe-

tetlen az együttműködés“ címmel, amelyben leszögezi, hogy a munkásszövetségnek teljes lehetetlenség együtt dolgozni azokkal a kommunista elemekkel, amelyek nyíltan kijelentették, hogy szolidaritást vállalnak a Szovjet magatartásával. A cikkirő hangsúlyozza, hogy szerencsére nem az egész munkásszövetség helyezkedett erre az álláspontra, mert a nagy tömeg rögtön az első pillanatban megtagadta minden szolidaritást Moszkvával.

ANGOL SZÁLLITMÁNYOKAT FOGLALTAK LE MURMANSKBAN

(MOSZKVA.) (Rador.) A DNB jelentése szerint 12 angol és 5 svéd hajót, amelyek cellulózt és ásványi anyagokat akartak szállítani Angliába, a szovjet hatóságok Murmansk kikötőjében visszatartották. A szovjet hatóságok ezt az eljárást a szeptember 9-iki rendelettel indokolják, amelynek értelmében a külkereskedelmi népbiztosság jogosult minden olyan exportot feltartóztatni, amelyet olyan államokba kívánnak szállítani, amelyek a szovjetkereskedelem ellen barátságtalan magatartást tanúsítottak. Murmansk Északi-jegestengeri szovjet-orosz kikötő.

A HINDU PÁRTOK ANGLIA MELLÉ ÁLLTAK

(DELHI.) (Rador.) Lord Linlithgow indiai alkirály tegnap eszmezerét folytatott Gandhival, a hindu népvezérrel Anglia háborus célkitűzéseiről. Gandhi a tanácskozás után Warthába ment, ahol a kongresszusi párt vezetőit tájékoztatta az indiai alkirályval lefolytatott tárgyalásairól. A Reuter jelentése szerint az összes indiai pártok vezetői egyhangulag és a legnagyobb lelkesedéssel csatlakoztak Anglia álláspontjához a Hitler részéről beindított békemozgalommal szemben.

A TÖRÖK KORMÁNY ÁLLÁSPONTJA

(ISZTAMBUL.) (Rador.) A Reuter jelentése szerint a török kormány semmiféle hivatalos nyilatkozatot nem tett arra vonatkozólag, hogy mi az

Súlyosan elítélték

Cristescu ezredes, a csernovici katonai törvényszék elnöke ellen elkövetett merénylet tetteseit

Bukarestből jelenti a Rador: A galatiai 21. gyalog hadosztály katonai törvényszéke most ítélkezett a csernovici összeesküvők bűnperében, akik az emlékeztető merényletet követték el Cristescu ezredes, a csernovici katonai törvényszék elnöke ellen. A katonai törvényszék Mihail Statescut és Leonid Lutovicit életfogytig tartó kényszermunkára, Popescu Octavian 1 évi elzárásra és 10.000 lej pénzbírságra ítélte, politikai jogait pedig 3 évre felfüggesztette. Rahmoticu Alexandrut 25 évi elzárásra és 5000 lej pénzbírságra ítélte, egyben megfosztotta polgári jogaitól. Zuss Con-

stantint 25 évi börtönre és 5000 lej pénzbírságra ítélte, egyben pedig megfosztotta polgári jogaitól. Antonovici Ioant 6 hónapi elzárásra és 5000 lej pénzbírságra ítélte, politikai jogait pedig 3 évre felfüggesztette. Danciu Agenofot 15 évi börtönre, Cohut Ioant és Erner Frederiket egyenként egyévi elzárásra és 2000 lej pénzbírságra ítélte. A marasztaló ítéletet azért hozták, mert nevezettek tiltott egyesületet alakítottak, politikai gyilkosságot készítettek elő és vettek abban részt, engedély nélkül fegyvert viseltek és lázító röpiratokat sokszorosítottak.

álláspontja Lengyelország kérdésével kapcsolatosan. Török kormánykörökben az a vélemény, hogy az állásfoglalásnak még nem érkezett el az ideje.

GYORS ÜTEMBEN

(PÁRIS.) (Rador.) A francia hatóságok gyorsan hajták végre a kommunista párt feloszlására szóló rendelet törvényt. A Páris környéki és Szajna tartományban levő 70 községben már el is távolították a községi tanácsból a kommunista tagokat, akiket a reaktusok részéről kinevezett új tagokkal helyettesítettek. A közeli napokban még 317 más helységben cseréltek fel a községi tanácsok kommunista tagjait.

(PÁRIS.) (Rador.) A rendőrhatóságok tegnap délután letartóztatták Glorimond kommunista képviselőt, a munkás- és parasztpárt parlamenti csoportjának főtitkárát.

KINAI GYŐZELEM

(CSUNKING.) (Rador.) A középkinai távirati iroda jelentése szerint a Hunan tartomány északi részében folyó borzalmas csata a kínaiakra kedvező fejezethez érkezett. A Csangcsánál folyó ütközet a kínaiak győzelmével végződött. A japánok a Mi-folyó mentén gyors visszavonulásban vannak észak felé.

LUXEMBURG ÉS A HÁBORU

(LUXEMBURG.) (Rador.) A Havas távirati iroda jelentése szerint a luxemburgi Vöröskereszt Egyesület azt javasolta, hogy Luxemburgban újlag hozzák működésbe a rádióállomást. A Vöröskereszt Egyesület azt tervezi, hogy ennek az emberbaráti intézménynek nemzetközi központja a háboru tartama alatt Luxemburg legyen és megfelelő gyógykezelésben és segélyben részesíthesse az összes hátrésvetett államok sebesültjeit. Az ehhez szükséges első nagyobb pénzáradék már meg is érkezett az Északamerikai Egyesült Államoktól.

A luxemburgi Vöröskereszt Egyesület vezetőinek az a terve, hogy a luxemburgi rádiót kizárólag ennek az intézménynek a szolgálatába állítja és rendszeres tájékoztató híradást adna a hadbavonultak helyzetéről, azok családtagjai részére.

NÉMET BUVÁRHAJÓK — CHILEI VIZEKEN

(CSILE.) (Rador.) Santiago di Chileből jelenti: A köztársaság hadiflottájának főparancsnoksága Valparaisóból azt jelentette, hogy október 5-én tengeralattjáró periszkopját látták feltűnni a tengerből. Megállapították azt is, hogy német tengeralattjáróról van szó. A hadiflotta főparancsnoksága utasítást kapott, hogy a legerélyesebben járjon el a chilei semleges vizeken feltűnt német tengeralattjárókkal szemben.

MEGSEMISÜLT JAPÁN HADOSZTÁLYOK

(CSUNKING.) (Rador.) A Central News középkinai távirati iroda jelentése szerint a Hunan tartományban kibontakozott hatalmas ütközet a kínai haderők nagyarányú győzelmével végződött. A Mi-folyón átkelt és visszavonuló japán hadosztályok támogatását a kínai haderő teljesen megsemmisítette, az elfoglalt területen már csak a katonai tisztogatás munkája folyik.

NÉMET REPÜLŐK BELGA TERÜLET FÖLÉ TÉVEDTEK

(BRÜSSZEL.) (Rador.) Hat német repülőgép belga terület fölött repült el, majd a légielhárítók közbelépésére Trier irányába elmenekültek. Valószínűnek tartják, hogy a légigyakorlatot tartó német légitraj hat gépe tévedt belga terület fölé.

— **ARGETOIANU MINISZTERELNÖK KÖSZÖNETE.** Bucurestiből jelenti a Rador: Constantin Argetoianu miniszterelnök nem tudván egyenként válaszolni az üdvözlő táviratok és levelek özönére, amelyeket kormányfői kinevezése alkalmából kapott, a lapok útján mond köszönetet mindazoknak, a kik szerencsekívánataikkal felkeresték.